

Komunitný plán sociálnych služieb

Príhovor

Vážení občania,

v priebehu posledných mesiacov bol obcou Nitrianske Pravno vypracovaný významný strategický dokument- Komunitný plán sociálnych služieb na roky 2016 - 2020. Komunitný plán sociálnych služieb je spracovaný v súlade s požiadavkami zákona NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a predstavuje metódu, pomocou ktorej môžeme plánovať obsah a rozsah sociálnych služieb tak, aby zodpovedali špecifikám našej obce a potrebám našich občanov. Ide o nástroj pre ďalšie rozvojové procesy a preto stanovuje ciele, priority a opatrenia na zabezpečenie rozvoja a poskytovania sociálnych služieb vo vzťahu k jednotlivým cieľovým skupinám v súlade s platnými koncepčnými dokumentmi a legislatívou. Dokument je podkladom nielen pre odborníkov, ale pre všetkých obyvateľov našej obce. Zároveň mi dovoľte poďakovať sa všetkým, ktorí sa na vytvorení tohto dokumentu podieľali. Komunitný plán bude v našej obci slúžiť na skvalitnenie života a zvýšenie kvality poskytovaných služieb. Na záver všetkým realizátorom

a poskytovateľom sociálnych služieb prajem veľa úspechov pri mobilizácii zdrojov v obci a naplnenie spoločne plánovaných zámerov v obci.

Ing. Jozef Balčirák, starosta obce

Podakovanie

Ďakujeme všetkým angažovaným občanom, aktivistom a organizáciám, ktorí svojím aktívnym prístupom, námetmi a postrehmi prispeli k tvorbe Komunitného plánu sociálnych služieb obce Nitrianske Pravno.

Spracovateľský kolektív:

Ing.

Ing. Mgr. Ondrej Buzala, MHA

Mgr. Dana Kosorínová

Nitrianske Pravno, jún 2016

Obsah

1	TEORETICKÁ ČASŤ	5
1.1	VYMEDZENIE POJMOV A SKRATIEK	5
1.2	VYMEDZENIE VÝCHODISKOVÝCH PODKLADOV A ICH DETERMINANTOV.	9
1.3	VYMEDZENIE CIEĽA.	19
2	ANALYTICKÁ ČASŤ	20
2.1	VYMEDZENIE PRÍSTUPOV K ANALÝZE.	20
2.2	IDENTIFIKÁCIA CIEĽOVÝCH SKUPÍN.	21
2.3	ANALÝZA DEMOGRAFICKÝCH ÚDAJOV.	21
2.4	ANALÝZA STAVU POSKYTOVANÝCH SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V OBCI TRNOVEC NAD VÁHOM.	24
2.4.1	SOCIÁLNE SLUŽBY KRÍZOVEJ INTERVENCIE	27
2.4.2	SOCIÁLNE SLUŽBY NA PODPORU RODINY S DEŤMI	28
2.4.3	SOCIÁLNE SLUŽBY NA RIEŠENIE NEPRIAZNIVEJ SOCIÁLNEJ SITUÁCIE Z DÔVODU ŤAŽKÉHO ZDRAVOTNÉHO POSTIHNUTIA, NEPRIAZNIVÉHO ZDRAVOTNÉHO STAVU ALEBO Z DÔVODU DOVRŠENIA DÔCHODKOVÉHO VEKU	29
2.4.4	SOCIÁLNE SLUŽBY S POUŽITÍM TELEKOMUNIKAČNÝCH TECHNOLOGIÍ	32
2.4.5	PODPORNÉ SLUŽBY	32
2.5	SWOT ANALÝZA VYBRANÝCH OBLASTÍ.	34
3	NÁVRHOVÁ ČASŤ	36
3.1	URČENIE CIEĽOV A PRIORÍT ROZVOJA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V ÚZEMNOM OBVODE MIESTNEJ ČASTI.	36
3.2	PLÁN REALIZÁCIE.	44
3.3	SPÔSOB VYHODNOCOVANIA PLNENIA KOMUNITNÉHO PLÁNU SOCIÁLNYCH SLUŽIEB.	51
3.4	KOMUNIKAČNÁ STRATÉGIA.	52
4	POUŽITÁ LITERATÚRA, DOKUMENTY A NORMY	54

1 Teoretická časť

Komunitný plán sociálnych služieb je vypracovaný na obdobie rokov 2016 – 2020. Predstavuje teda strednodobý strategický dokument, ktorý je schvaľovaný obecným zastupiteľstvom. Nadväzuje alebo sa opiera o celý rad iných dokumentov a niektoré zákony, ktoré sú uvedené v ďalšom texte. Je spracovaný v súlade s požiadavkami zákona NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách. Napriek tomu, že je determinovaný celým radom iných dokumentov, legislatívou a schvaľovaním na úrovni miestnej samosprávy, nie je uzavretým dokumentom. Medzi jeho základnú charakteristiku patrí otvorenosť, ktorá znamená, že je možné ho každý rok prehodnocovať a aktualizovať. Na tomto sa podieľajú nielen poslanci komisie ako poradné orgány miestneho zastupiteľstva a oddelenia miestneho úradu, ale aj obyvatelia obce a to podľa zvolených pravidiel.

Komunitný plán sociálnych služieb má tri časti. V prvej časti sú uvedené teoretické východiská, podklady a ciele dokumentu tak, aby si mohol každý čitateľ vytvoriť základný rámec vedomostí o tom, aký dokument drží v ruke, čo ovplyvňovalo jeho tvorbu a na základe čoho ho môže v budúcnosti posudzovať a dávať ďalšie podnety.

V druhej časti sa zameriava na posúdenie stavu, na ktorý by mal reagovať. Ide o analytickú časť, ktorá sa týka demografických údajov, požiadaviek obyvateľov obce, stavu existujúcich sociálnych služieb a ďalších okolností, ktoré sú pre rozvoj sociálnych služieb dôležité.

V tretej časti obsahuje návrh na riešenie existujúcej alebo v blízkej budúcnosti očakávanej situácie. Táto časť má postupne prechádzať v konkrétne opatrenia a ich realizáciu. V priebehu nasledujúcich rokov bude realizácia Komunitného plánu každoročne vyhodnocovaná a na základe reálnych výsledkov sa budú prijímať ďalšie opatrenia.

1.1 Vymedzenie pojmov a skratiek

Komunita

Komunita je termín používaný v rôznych významoch. Pre účely tohto dokumentu ho budeme chápať ako spoločenstvo ľudí žijúcich alebo kooperujúcich v jednej inštitúcii alebo v jednej lokalite (Matoušek, 2008). Komunita má svoju atmosféru, svoj spôsob komunikácie, svoju hranicu, ktorá je viac alebo menej priepustná voči okoliu. Hranice komunity sú rôzne,

môže ísť o geografické, politické, ekonomické alebo sociálne hranice. Komunita ako skupina ľudí, ktorá je našou cieľovou skupinou, je vymedzená prevažne geograficky a sociálne.

Pri geografickom vymedzení hovoríme aj o lokálnom útvare osídlenia (Strieženec, 1996), či o menšej sociálnej jednotke na lokálnom základe, v ktorej ľudia spolupracujú, aby naplnili svoj život, podieľajú sa na spoločnej kultúre a podobne. Majú konkrétne vzťahy k miestu svojho bydliska a jeho okoliu a môžu byť v podobnej ekonomickej, spoločenskej a sociálnej situácii ako iní obyvatelia tej istej časti. Naším lokálnym základom je obec, v širšom merítke chápaná ako spádová obec. Územie obce tvorí katastrálne územie Nitrianske Pravno a jej jednotlivé časti: Nitrianske Pravno, Vyšehradné a Solka.

Sociálna komunita je skupina osôb, ktoré majú spoločné sociálne znaky. V našom prípade to znamená prevažne znaky sociálneho znevýhodnenia a môžeme teda hovoriť aj o cieľových skupinách sociálnej práce, ktoré žijú v danej lokalite. Na druhej strane môžu v tom istom regióne existovať sociálne komunity, ktoré môžu byť pri riešení problémov cieľových skupín nápomocné (napríklad študenti, aktívni dôchodcovia a podobne).

Komunitné plánovanie

Komunitné plánovanie je priame vyjednávanie medzi zriaďovateľmi, poskytovateľmi a prijímateľmi služieb (Matoušek, 2008). Jeho cieľom je zlepšiť miestnu sociálnu politiku či charakter sociálnych alebo súvisiacich služieb. Toto vyjednávanie môže mať rozličnú formu. Môže ísť o malé skupiny zainteresovaných odborníkov pri samotnej príprave komunitného plánu, ale aj o verejné zhromaždenia, konferencie alebo priebežnú verejnú diskusiu prostredníctvom médií či internetu. Popri zriaďovateľoch sa na Slovensku používa aj ďalší názov jedného z aktérov komunitného plánovania a to sú zadávatelia sociálnych služieb. Myslia sa tým inštitúcie, ktorým zákon ukladá povinnosti pri zabezpečovaní sociálnych služieb pre obyvateľov územia, ktoré spravujú. V našom prípade je to Trenčiansky samosprávny kraj.

Komunitné plánovanie je proces, ktorý môžeme rozdeliť do nasledovných krokov:

1. Príprava na komunitné plánovanie.
2. Vytvorenie riadiacej štruktúry.
3. Definovanie problémov a potrieb.
4. Návrh rozvoja sociálnych služieb.
5. Formulácia stratégie rozvoja sociálnych služieb.
6. Vykonávanie plánov. (Matoušek, 2011)

Výsledným dokumentom procesu je komunitný plán sociálnych služieb.

Komunitný plán sociálnych služieb

Je dokument, ktorého výslednú podobu schvaľuje obecné zastupiteľstvo. Určuje priority a ciele rozvoja sociálnych služieb na území na stanovené obdobie. Jeho realizácia je pravidelne vyhodnocovaná a samotný plán by mal byť pravidelne prehodnocovaný. Zákon o sociálnych službách určuje jeho povinný obsah. Obsahuje zároveň spôsob sledovania a hodnotenia vykonaných aktivít ako aj spôsob priebežného informovania verejnosti.

Sociálna služba

Sociálna služba je odborná činnosť, obslužná činnosť alebo ďalšia činnosť alebo súbor týchto činností, ktoré sú zamerané na:

- a) prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,
- b) zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti,
- c) zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- d) riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny,
- e) prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny.

Sociálna služba sa vykonáva najmä prostredníctvom sociálnej práce, postupmi zodpovedajúcimi poznatkom spoločenských vied a poznatkom o stave a vývoji poskytovania sociálnych služieb.

Nepriaznivá sociálna situácia

Nepriaznivá sociálna situácia je ohrozenie fyzickej osoby sociálnym vylúčením alebo obmedzenie jej schopnosti sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy:

- a) z dôvodu, že nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, pre svoje životné návyky alebo pre spôsob života,
- b) pre ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav,
- c) z dôvodu, že dovŕšila vek potrebný na nárok na starobný dôchodok podľa osobitného predpisu (ďalej len "dôchodkový vek"),
- d) pre výkon opatrovania fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím,

- e) pre ohrozenie správaním iných fyzických osôb alebo z dôvodu, že sa stala obeťou obchodovania s ľuďmi.

Zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb FO je zabezpečenie ubytovania, stravy, nevyhnutného ošatenia, obuvi a základnej osobnej hygieny.

Krízová sociálna situácia je ohrozenie života alebo zdravia FO a rodiny, ktorá vyžaduje bezodkladné riešenie sociálnou službou.

Poskytovateľom sociálnej služby je obec, právnická osoba zriadená obcou alebo založená obcou, právnická osoba zriadená vyšším územným celkom alebo založená vyšším územným celkom (ďalej len „verejný poskytovateľ sociálnej služby“) a iná osoba (ďalej len „neverejný poskytovateľ sociálnej služby“), ktorá spĺňa podmienky pre poskytovanie sociálnej služby určené zákonom o sociálnych službách.

Vymedzenie skratiek

ADOS	Agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti
DI	Deinštitucionalizácia
DSS	Domov sociálnych služieb
ESF	Európsky sociálny fond
EÚ	Európska únia
FO	Fyzická osoba
Kap.	Kapacita
KD	Klub dôchodcov
KP	Komunitná práca
KPSS	Komunitný plán sociálnych služieb
MPSVR SR	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
OcU	Obecný úrad
SK	Sociálna kuratela
SPO	Sociálnoprávna ochrana
ŠZ	Špecializované zariadenie
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
TSK	Trenčiansky samosprávny kraj
ZNB	Zariadenie núdzového bývania
ZOS	Zariadenie opatrovateľskej služby
ZPS	Zariadenie pre seniorov
ZSS	Zariadenie sociálnych služieb

1.2 Vymedzenie východiskových podkladov a ich determinantov.

Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 445/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

Zákon o sociálnych službách vymedzuje všetky základné požiadavky a podmienky pre poskytovanie sociálnych služieb. Okrem iného určuje povinnosti a pôsobnosti obce v sociálnych službách. Jednou zo základných pôsobností je vypracovanie a schvaľovanie komunitného plánu sociálnych služieb vo svojom obvode (§ 80, písm. a) a zároveň vytváranie podmienok na podporu komunitného rozvoja. Medzi jej ďalšie pôsobnosti, ktoré sú dôležité pre rozvoj sociálnych služieb a realizáciu sociálnej politiky na svojom území patria nasledovné:

1. Je správnym orgánom v konaniach o odkázanosti na sociálnu službu v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby, v dennom stacionári, o odkázanosti na opatrovateľskú službu, pri zániku alebo pri zmene stupňa odkázanosti. Tiež vyhotovuje posudok o odkázanosti na sociálnu službu.

2. Môže rozhodnúť o povinnosti rodičov alebo detí platiť úhradu za sociálnu službu.

3. Poskytuje alebo zabezpečuje poskytovanie sociálnej služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb v nocľahárni, v nízkoprahovom dennom centre, v nízkoprahovom dennom centre pre deti a rodinu, v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby a v dennom stacionári, opatrovateľskej služby, prepravnej služby, odľahčovacej služby, pomoci pri osobnej starostlivosti o dieťa. Môže poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie aj iných druhov sociálnej služby.

4. Poskytuje základné sociálne poradenstvo.

5. Uzatvára zmluvu o poskytovaní sociálnej služby, zmluvu o poskytovaní finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby a zmluvu o zabezpečení poskytovania sociálnej služby s budúcim poskytovateľom sociálnej služby.

6. Zriaďuje, zakladá a kontroluje nocľaháreň, nízkoprahové denné centrum, nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu, zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby a denný stacionár, môže zriaďovať, zakladať a kontrolovať aj iné zariadenia.

7. Poskytuje finančný príspevok na zabezpečenie poskytovania sociálnej služby v nocľahárni, zariadení pre seniorov, zariadení opatrovateľskej služby a dennom stacionári neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby, ak neposkytuje službu s cieľom zisku.

8. Poskytuje finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy.

9. Kontroluje hospodárenie s finančným príspevkom pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy, finančným príspevkom na prevádzku poskytovanej sociálnej služby a s finančným príspevkom ktorý poskytla neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby, ukladá opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov a kontroluje ich plnenie.

10. Vede evidenciu posudkov o odkázanosti na sociálnu službu podľa stupňa odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby, rozhodnutí, prijímateľov sociálnych služieb vo svojom územnom obvode, poskytuje štatistické údaje z oblasti poskytovania sociálnych služieb štátnym orgánom sociálnych služieb na účely spracovania štatistických zisťovaní a administratívnych zdrojov.

11. Vyhľadáva fyzické osoby, ktorým treba poskytnúť sociálnu službu.

12. Uhradza poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti zdravotné výkony na účely posúdenia odkázanosti na sociálnu službu.

13. Môže poveriť právnickú osobu, ktorú zriadila alebo založila, vykonávaním sociálnej posudkovej činnosti na účely vyhotovenia posudku.

Obec utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb, na komunitnú prácu a komunitnú rehabilitáciu na účel predchádzania vzniku alebo predchádzania zhoršenia nepriaznivých sociálnych situácií a riešenia mestských sociálnych problémov. Komunitná práca v oblasti poskytovania sociálnych služieb je podpora aktivít členov miestnej komunity k svojpomocnému riešeniu sociálnych problémov v rámci miestneho spoločenstva, najmä rozvojom sociálnych služieb.

Komunitná rehabilitácia v oblasti poskytovania sociálnych služieb je koordinácia činnosti subjektov, ktorými sú najmä rodina, obec, vzdelávacie inštitúcie, poskytovatelia služieb zamestnanosti, poskytovatelia sociálnych služieb a poskytovatelia zdravotnej starostlivosti. Cieľom komunitnej rehabilitácie je obnova alebo rozvoj fyzických schopností, mentálnych schopností a pracovných schopností fyzickej osoby v nepriaznivej sociálnej situácii a podpora jej začlenenia do spoločnosti. Na účel vykonávania komunitnej rehabilitácie sa môžu zriaďovať komunitné centrá.

Zákon o sociálnych službách ustanovuje podmienky za akých sa spracováva komunitný plán rozvoja sociálnych služieb, ako aj jeho povinný obsah. Tieto požiadavky boli v tomto komunitnom pláne dodržané.

Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2015 – 2020. MPSVR SR, 2014

Zákon o sociálnych službách stanovuje povinnosť spracovávať komunitný plán sociálnych služieb na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb. V roku 2014 Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR vypracovalo Národné priority rozvoja sociálnych služieb pre roky 2015 až 2020, ktoré sú odzrkadlením reálnej situácie poskytovania sociálnych služieb v SR, vychádzajú z potrieb identifikovaných v rámci SR a zároveň z priorít Európskeho spoločenstva (dostupnosť a prístupnosť sociálnych služieb a ich finančná udržateľnosť). Medzi Národné priority rozvoja sociálnych služieb SR do roku 2020 patrí:

- zabezpečiť realizáciu práva občana na poskytovanie sociálnej služby so zohľadnením ľudsko-právneho a nediskriminačného prístupu a dôrazom na rešpektovanie ľudskej dôstojnosti.
- zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb v súlade s potrebami cieľových skupín a komunity,
- zvýšiť dostupnosť komunitných sociálnych služieb s dôrazom na rozvoj sociálnych služieb pre rodinu, ktorá sa stará o svojho člena, odkázaného na pomoc inej osoby pri sebaobsluhe,
- deinštitucionalizovať sociálne služby ,
- presadiť princíp integrovanej dlhodobej zdravotno-sociálnej starostlivosti,
- zaviesť systém zabezpečenia a hodnotenia podmienok kvality poskytovaných sociálnych služieb.

V komunitnom pláne sociálnych služieb sú tieto priority rešpektované.

Stratégia deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v Slovenskej republike. MPSVR SR, 2011.

Stratégia deinštitucionalizácie vychádza z Národných priorít rozvoja sociálnych služieb. Aj keď má odporúčací charakter, KPSS zohľadňuje niektoré zásady a prístupy aj vo svojich návrhoch. Ide hlavne o nasledovné zásady:

- Posilňovanie nezávislého života osôb so zdravotným postihnutím (ZP) mimo inštitucionálnych zariadení sociálnych služieb rozvíjaním doplnkových služieb orientovaných na rodiny a domácnosť s osobou ZP.
- Uprednostňovanie terénnych a ambulantných sociálnych služieb pred pobytovými a uprednostňovanie krátkodobých pobytových služieb pred celoročnými.
- Zameranie sociálnych služieb na individuálne potreby klienta a jeho participáciu, ktorá má prednosť pred výkonomi a rutinou personálu v sociálnych službách.
- Podpora komunitného a alternatívneho spôsobu riešenia potreby po sociálnej práci a zabezpečovanie dostupnosti takýchto riešení.

Národný program aktívneho starnutia na roky 2014 – 2020

Bod 7.1. Zdravotná starostlivosť

Cieľom zdravotnej politiky vlády SR je zlepšovanie zdravotného stavu populácie, budovanie zdravotného stavu populácie, budovanie zdravotného systému, ktorý bude zodpovedať meniacim sa potrebám obyvateľov, a ochrana sociálne slabších jednotlivcov pred vysokými nákladmi na zdravotnú starostlivosť. Bude potrebné zabezpečiť, aby systém zdravotnej starostlivosti rešpektoval demografický vývoj a v súlade s ním sa rozvíjal, zabezpečiť účinnosť zdravotnej starostlivosti pri zachovaní jej dostupnosti a podporovať opatrenia súvisiace s prevenciou.

Cieľ 3: Zabezpečiť geografickú dostupnosť a kvalitu dlhodobej zdravotnej starostlivosti o seniorov v súlade s demografickým vývojom v SR.

Opatrenia: optimalizovať sieť poskytovateľov zdravotnej starostlivosti v takom počte a zložení, aby sa zabezpečila efektívna, dostupná, plynulá, sústavná a odborná zdravotná starostlivosť s prihliadnutím na stúpajúci počet seniorov a s prihliadnutím na vývoj chorobnosti seniorov.

Cieľ 4: Zlepšiť zdravotné uvedomenie starších ľudí, v oblasti preventívneho očkovania s dôrazom na zlepšenie zdravia, predlžovanie života a zlepšovanie kvality života celej populácie pomocou výchovy zdravia, prevencie chorôb a iných foriem zdravotných intervencií.

Cieľ 6: Podporovať aktívne starnutie, zdravý životný štýl a celkové zdravie seniorov formou edukačných aktivít zamestnancami regionálnych úradov verejného zdravotníctva prostredníctvom individuálneho skupinového a hromadného poradenstva.

Opatrenie:

- Podpora aktívneho starnutia, zdravého životného štýlu a celkového zdravia seniorov.

Bod 7.2 Bývanie

Za subvencie podporujúce bývanie starších ľudí môžeme považovať tri účely fondu, a to: výstavba a kúpa nájomného bytu, výstavba zariadení sociálnych služieb a obnova alebo prestavba zariadenia sociálnych služieb.

Rast podielu starších ľudí si vyžaduje prispôsobenie služieb a produktov ich potrebám a preferenciám, ktoré podporia a predĺžia ich plnohodnotný život. Základným princípom pre uspokojovanie potrieb a požiadaviek bývania starších ľudí je vytváranie podmienok, aby títo ľudia mohli čo najdlhšie bývať v byte alebo aspoň v lokalite, v ktorej bývali počas svojej ekonomickej aktivity.

Z dôvodu dlhodobého znižovania prirodzeného prírastku obyvateľstva, procesu starnutia obyvateľstva, zvyšovania počtu civilizačných chorôb a psychiatrických ochorení (schizofrénia, kombinácia rôznych zdravotných postihnutí, atď.) dostáva aj na Slovensku čoraz viac prednosť starostlivosť o seniorov v domácom prostredí pred ich umiestňovaním v zariadeniach sociálnych služieb. Pribúdajú požiadavky na skvalitňovanie sociálnych služieb, zvyšuje sa aj záujem o nedostatkové sociálne služby, hlavne terénne a ambulantné sociálne služby, a to rehabilitačné stredisko, opatrovateľská služba, ale tiež pobytové služby typu zariadenia podporovaného bývania.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja TSK na roky 2013-2023

Globálnym cieľom TSK je Zvýšenie konkurencieschopnosti Trenčianskeho samosprávneho kraja v spoločnom Európskom priestore prostredníctvom trvalo udržateľného

rastu hospodárstva, zvýšenia ochrany zložiek životného prostredia a krajiny a zlepšenia životných podmienok svojich obyvateľov.

K sociálnej infraštruktúre bol prijatý:

- **Investičná priorita 2.1:** Investície do zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry, ktoré prispievajú k celoštátnemu, regionálnemu a miestnemu rozvoju, znižujú nerovnosť z hľadiska zdravotného postavenia, podporujú sociálne začleňovanie prostredníctvom lepšieho prístupu k sociálnym, kultúrnym a rekreačným službám a prechod z inštitucionálnych služieb na komunitné.
- **Špecifický cieľ 2.1.1:** Podporiť prechod poskytovania sociálnych služieb a zabezpečenia výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v zariadení z inštitucionálnej formy na komunitnú a podporiť rozvoj služieb starostlivosti o dieťa do troch rokov veku na komunitnej úrovni.
- **Opatrenie 2.1.1:** Deinštitucionalizácia veľkokapacitných pobytových zariadení v Trenčianskom kraji, DI sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, podpora služieb komunitného charakteru, podpora poskytovania preventívnych služieb vykonávanie opatrení SPO a SK na komunitnej úrovni, podpora služieb starostlivosti o deti do 3 rokov veku.

Popis opatrenia: Zvyšovanie dostupnosti a kvality štandardu poskytovaných služieb sociálnej starostlivosti sa stáva významným indikátorom životnej úrovne. V súvislosti s ďalším rozvojom systému sociálnej starostlivosti na území Trenčianskeho kraja, vedenie kraja bude podporovať aktivity zamerané na podporu a rozvoj služieb sociálnej starostlivosti, výstavbu, rekonštrukciu a modernizáciu infraštruktúry sociálnych služieb z dôrazom na zlepšenie životných podmienok občanov využívajúcich tieto zariadenia.

Koncepcia rozvoja sociálnych služieb v kompetencii Trenčianskeho samosprávneho kraja. TSK, 2009.

Koncepcia rozvoja sociálnych služieb TSK je dokument vyššieho územného celku spracovaný podľa požiadaviek zákona o sociálnych službách. Určuje smerovanie sociálnej politiky a sociálnych služieb TSK a tým sa priamo dotýka aj obce Nitrianske Pravno. Je možné ho považovať za jeden z kľúčových dokumentov aj pre tento komunitný plán. Za kľúčové texty je možné považovať:

- **Príloha č. 4. SWOT analýza stavu sociálnych služieb a sociálnej pomoci v regióne TSK**

- Identifikácia slabých stránok:

- Nerozvinutý systém komunitného plánovania
- Nedostatočne vyhovujúce podmienky pre zotrvanie v prirodzenom (domácom) sociálnom prostredí
- Nedostatočne zabezpečená kontinuita sociálnej a zdravotnej starostlivosti pri dlhodobej odkázanosti na pomoc inej osoby
- Nedostatočná pripravenosť obcí prevziať zodpovednosť za poskytovanie sociálnych služieb
- Nedostatočná kapacita zariadení sociálnych služieb
- Existencia veľkokapacitných zariadení s veľkou obložnosťou, s nedostatočnou vybavenosťou spoločenskými miestnosťami, rehabilitačnými miestnosťami a nevybavenosťou príslušným pozemkom so záhradou
- Nepostačujúca vybavenosť technickými pomôckami a ďalším materiálno – technickým vybavením v zariadeniach sociálnych služieb
- Nevyhovujúci technický stav objektov zariadení sociálnych služieb so zanedbanou údržbou a opravami
- Nedostatočný počet zariadení, v ktorých je zabezpečená bezbariérovosť
- Nepostačujúci počet kvalifikovaných zamestnancov, ktorí zabezpečujú poskytovanie sociálnych služieb
- Absencia systematického prehlbovania kvalifikácie v oblasti sociálnych služieb na úrovni regionálnej i miestnej samosprávy a neverejných poskytovateľov
- Nedostatočné teoretické poznatky i praktické skúsenosti v oblasti riešenia problematiky chudoby a sociálneho vylúčenia
- Nízka vybavenosť miestnej a regionálnej samosprávy informačnými a komunikačnými technológiami
- Nízky záujem komún riešiť svojpomocne miestne problémy
- Nedostatočná podpora tvorby pracovných miest pre uchádzačov o zamestnanie v oblasti sociálnych služieb
- Nedostatočnosť a regionálna nerovnomernosť siete zariadení sociálnych služieb a terénnych sociálnych služieb pokrývajúcich oprávnený dopyt

občanov po rozvoji z hľadiska druhovosti sociálnych služieb a ich fyzickej dostupnosti

- Nedostatočná variabilita sociálnych služieb, existujúce výrazné zameranie na poskytovanie „tradičných“ druhov sociálnych služieb
- Nerozvinutá sieť odľahčovacích služieb v záujme zosúladenia rodinného a pracovného života pri starostlivosti o odkázaného člena rodiny
- Nedostatočná terénna sociálna práca v prirodzenom prostredí a otvorenom prostredí
- Výrazný nedostatok sociálnych služieb nízkoprahového charakteru a absencia služieb pre azylantov, migrantov a odídencov
- Identifikácia príležitostí:
 - Zvyšovanie zodpovednosti obcí a samosprávnych krajov za riešenie lokálnych a regionálnych problémov
 - Cielenie opatrení podľa miestnych a regionálnych potrieb
 - Rozvoj svojpomocného riešenia miestnych problémov
 - Rozširovanie spolupráce samosprávy a neverejných poskytovateľov
- Identifikácia ohrození
 - Z dôvodu zvyšovania nákladovosti služieb riziko zvyšovania úhrad a riziko znižovania kvality a dlhodobej udržateľnosti financovania
 - Zvýšené riziko nepostačujúcej kapacity terénnych sociálnych služieb z dôvodu starnutia populácie a zvyšovania počtu obyvateľov v poproduktívnom veku
 - Zvýšené riziko nepostačujúceho personálneho vybavenia z dôvodu starnutia populácie a zvyšovania počtu obyvateľov v poproduktívnom veku
 - Absencia nízkoprahových a terénnych služieb
 - Klesanie kvality poskytovaných služieb z dôvodu nedostatočného materiálne – technického a personálneho zabezpečenia
 - Neadresnosť a absencia individuálneho prístupu ku klientovi
 - Nízka kvalita poskytovania sociálnych služieb v dôsledku absencie systému prehlbovania kvalifikácie
- **Kapitola 3** Prioritami stratégie koncepcie rozvoja sociálnych služieb TSK sú:
 - Rozvoj ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb s týždennou formou pobytu v zariadení
 - Rozvoj sociálneho poradenstva, prevencie a krízovej intervencie

- Zvýšenie kvality a humanizácia poskytovaných sociálnych služieb prostredníctvom rekonštrukcie, rozširovania a modernizácie zariadení sociálnych služieb
- Vzdelávanie zamestnancov v oblasti sociálnych služieb
- Podpora vzniku nových druhov sociálnych služieb a transformácia zariadení sociálnych služieb

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Nitrianske Pravno 2016 - 2023

PHSR obce Nitrianske Pravno 2016 - 2023 je základným strategickým dokumentom, ktorý vypracovala obec z dôvodu zabezpečenia koncepčného rozvoja obce, ako aj na zlepšenie a zefektívnenie rozhodovania miestnej samosprávy. Program je zameraný na podporu regionálneho rozvoja na miestnej úrovni s dôrazom na sociálnu, ekonomickú a kultúrnu oblasť pre oživenie sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce.

Strategickým cieľom obce Nitrianske Pravno do roku 2020 s výhľadom do roku 2023 je zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce, zvýšiť jej atraktivitu a kvalitu života občanov obce prostredníctvom priorít a opatrení zameraných na rozvoj technickej infraštruktúry, rozvoj ľudských zdrojov, ekonomický a sociálny rozvoj, ochranu a budovanie životného prostredia a zvýšenie propagácie a informovanosti. Pre Komunitný plán sociálnych služieb sú najpodstatnejšie nasledovné prepojenia na priority PHSR:

- Priorita 1: Budovanie technickej infraštruktúry
 - Opatrenie 1.1: Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry
 - 1.1.6 Vybudovanie komunitného centra.
 - Opatrenie 1.2: Budovanie a rozvoj kultúrno – spoločenskej infraštruktúry
 - 1.2.4 Vybudovanie a prevádzkovanie klubu dôchodcov.
- Priorita 3: Sociálno-ekonomický rozvoj obce.
 - Opatrenie 3.1: Rozvoj sociálnej starostlivosti o starých, nevládných a sociálne vylúčených občanov.
 - 3.1.1. Zavedenie systému sociálnej starostlivosti v obci – opatrovateľská služba
 - 3.1.2. Realizácia komunitnej práce

Štatút obce

Vymedzuje pôsobnosť obce, práva a povinnosti obyvateľov obce, základné zásady hospodárenia a financovania, nakladania s majetkom obce, ďalej postavenie a pôsobnosť

obecného zastupiteľstva, starostu a ďalších orgánov obecnej samosprávy, ich vnútornú štruktúru, del'bu práce medzi nimi, formy a metódy ich práce, rieši tiež širšie vzťahy obce, symboly obce, udeľovanie čestného občianstva, cien obce a odmien. Štatút obce Nitrianske Pravno je základným normatívno - právnym a organizačným predpisom obce.

1.3 Vymedzenie cieľa.

Cieľom komunitného plánu sociálnych služieb obce Nitrianske Pravno je vytvoriť základné predpoklady pre plánovanie rozvoja a zabezpečenia sociálnych služieb na území obce podľa potrieb a požiadaviek jej obyvateľov a zohľadňovať pri tom moderné trendy a požiadavky determinujúcej dokumentácie. Dôraz je pri tom kladený na bezpečnosť, kvalitu a stabilitu sociálnych služieb, formálnu aj neformálnu spoluprácu medzi jednotlivými aktérmi a otvorený dialóg o potrebách a požiadavkách obyvateľov. Komunitný plán sme nastavili na prístupe tzv. **otvorenej komunity**. Obec bude v rámci plánovania sociálnych služieb postupovať tak, aby neohraničila a nesegregovala žiadnu skupinu občanov.

Komunitný plán sociálnych služieb je nástrojom pre ďalšie rozvojové procesy a preto stanovuje ciele, priority a opatrenia na zabezpečenie rozvoja a poskytovania sociálnych služieb vo vzťahu k jednotlivým cieľovým skupinám v súlade s platnými koncepčnými dokumentmi a legislatívou.

Tieto ciele, priority a opatrenia vyplývajú:

- z Národných priorít rozvoja sociálnych služieb MPSVR SR na roky 2015 – 2020
- zo Stratégie deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v Slovenskej republike
- z Národného programu aktívneho starnutia na roky 2014 – 2020
- z Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja TSK 2013 - 2023
- z Koncepcie rozvoja sociálnych služieb v kompetencii Trenčianskeho samosprávneho kraja na roky 2014 – 2020
- zo SWOT analýzy zadávateľa a cieľových skupín

2 Analytická časť

Analytická časť predstavuje súbor údajov, ktoré tvoria podklad pre ďalšie smerovanie sociálnych služieb na území obce Nitrianske Pravno. Je delená do niekoľkých častí, ktoré sa zaoberajú špecifickými oblasťami dôležitými pre konečné rozhodovanie, alebo popisujú postup pri príprave, zhromažďovaní a vyhodnocovaní údajov.

2.1 Vymedzenie prístupov k analýze.

Východiskom k spracovaniu jednotlivých analýz boli dostupné údaje obce Nitrianske Pravno, Trenčianskeho samosprávneho kraja, Štatistického úradu SR a Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Trenčíne.

Z materiálov a údajov boli metódou rozboru textu vybrané tie časti, ktoré sa týkajú obce, posúdená ich platnosť a relevantnosť a následne (1) použitá, (2) aktualizovaná a použitá alebo (3) odmietnutá pre ďalšie použitie ako neaktuálna, alebo nerelevantná.

SWOT analýza bola uskutočnená podľa nasledovnej metodiky:

- a) Validácia platnosti už uskutočnených SWOT analýz pre vybrané oblasti z predchádzajúceho KPSS.
- b) Doplnenie SWOT analýzy o aktuálne skutočnosti.
- c) Zoradenie údajov podľa miery dôležitosti.
- d) Zostavenie matice SWOT.

Na zostavovaní SWOT analýzy sa podieľa Pracovná skupina KPSS. Použitá metóda zberu informácií bola brainstorming. Pomocná metóda pre zoradenie údajov pre kategóriu silné a slabé stránky bolo porovnanie párov. Pomocná metóda pre zoradenie údajov pre kategóriu príležitosti a ohrozenia bolo vyhodnotenie miery atraktivity a rizika.

Výsledné texty obsahujú už len záverečné informácie, ktoré boli zhromaždené, posúdené a zoradené podľa jednotlivých prístupov a nie je v nich uvedené či boli prevzaté bez zmeny alebo aktualizované, alebo boli upravené na základe pripomienkovacieho procesu v priebehu spracovávania a pracovných stretnutí spracovateľského tímu.

Platnosť informácií uvedených v analytickej časti môže byť podmienená časom a odbornosťou, preto je vhodné niektoré demografické ukazovatele ako aj tvrdenia v SWOT analýze pravidelne evalvovať.

2.2 Identifikácia cieľových skupín.

Pre potreby Komunitného plánu sociálnych služieb obce Nitrianske Pravno bolo potrebné identifikovať cieľové skupiny, ktoré sa zadávateľovi javia ako prioritné. Ich identifikáciou neboli z KPSS programovo vylúčené iné cieľové skupiny tu výslovne neuvedené. Práca s nimi sa môže naďalej rozvíjať na základe podkladov tohto komunitného plánu, ako aj metodických postupov periodického vyhodnocovania plnenia tohto komunitného plánu a následného komunitného plánovania.

Prioritné cieľové skupiny komunitného plánu

1. Seniori
2. Rodiny s dieťaťom a osamelí rodičia s dieťaťom
3. Občania so zdravotným postihnutím
4. Občania odkázaní na osobitnú pomoc
5. Rómska komunita

Tomuto členeniu zodpovedá aj návrhová časť, ktorá nekopíruje druhy sociálnych služieb podľa zákona o sociálnych službách, nakoľko tie sa môžu novelizáciami legislatívy účelovo meniť.

2.3 Analýza demografických údajov.

Obec Nitrianske Pravno je začlenená do Trenčianskeho samosprávneho kraja. Okresným mestom je Prievidza. Počet obyvateľov v obci k 31.12.2014 Nitrianske Pravno bol 3 159. K obci patria osady Vyšehradné a Solka.

Nitrianske Pravno leží na Hornej Nitre, 12 km severne od mesta Prievidza. Zo severu na juh preteká rieka Nitra, ktorá tu priberá Tužinu, Vyšehradný potok a západným okrajom tečúcu Kravskú.

Prvá písomná zmienka sa o obci datuje na rok 1330.

Prírodné danosti

Nitrianske Pravno leží v pravnianskom výbežku Hornonitrianskej kotliny ne nive a náplavových kužeľoch Nitry. Nadmorská výška v strede obce je 348 m n. m., v chotári 314 – 955 m n. m. Chotár na pahorkatine a hornatine Malej Magury a pohoria Žiar tvoria kryštallické, druho- a treťohorné horniny, čiastočne pokryté riečnymi uloženinami a sprašovými hlinami. Má illimerizované, hnedé lesné pôdy a rendziny. Časť v pohorí je zalesnená jedľobučinami, miestami s borovicou a smrekom.

Geografická poloha

Poloha na významnej ceste z Ponitria do Turca a Žiliny, no aj na križovatke ciest do okolitých obcí vytvára z Nitrianskeho Pravna strediskovú obec so znakmi mestského charakteru. Z cesty na Žilinu tu odbočuje komunikácia do Turca, no obec je tiež koncovou stanicou železničnej trate z Prievidze.

Štátne a verejnoprávne inštitúcie okresnej úrovne:

- Okresný úrad Prievidza
- Okresné riaditeľstvo policajného zboru Prievidza

Tabuľka 1. Bilancia obyvateľov obce Nitrianske Pravno

Rok	Narodení	Zomrelí	Prírodný prírastok	Migračné saldo	Celkový prírastok	Stav k 31.12
2005	16	87	-71	28	-43	3 146
2006	20	82	-62	51	-9	3 141
2007	32	77	-45	66	21	3 157
2008	45	38	7	2	9	3 198
2009	48	70	-22	71	49	3 243
2010	32	63	-31	62	31	3 274
2011	26	86	-60	43	-17	3 193
2012	24	70	-46	12	-34	3 159
2013	35	48	-13	5	-8	3 151
2014	34	40	-6	58	52	3 203
2015	23	38	-15	25	10	3 213

Zdroj: Štatistický úrad SR.

Ako je vidieť z tabuľky 1, celkový prírastok obyvateľov má vlnový charakter, ktorý prebieha medzi celkovým prírastkom a úbytkom s aktuálne prebiehajúcim prírastkom. Avšak je potrebné poznamenať, že prirodzený prírastok je dlhodobo v mínusových hodnotách, to znamená, že na celkovom prírastku sa podieľa imigrácia. Je trvalo v pozitívnych hodnotách a až na rok 2008 vždy prevyšuje prirodzený prírastok.

Aj v obci môžeme pozorovať trend, ktorý je charakteristický pre Európu a aj Slovenskú republiku a tým je starnutie obyvateľstva, aj keď má vývoj priemerného veku v obci kolísavú tendenciu. V porovnaní s celoslovenským priemerom bol k 31.12.2014 v obci priemerný vek o 1,47 roka vyšší. Obec sa tak nevymyká z celoslovenského priemeru a trendov starnutia.

Tabuľka 2. Vekové skupiny obce Nitrianske Pravno.

	Spolu	Predproduktívny vek (0-14)	Produktívny vek (15-64)	Poproduktívny vek (65+)	Priemerný vek
2010	3274	449 (13,71 %)	1 914 (58,46 %)	911 (27,83 %)	42,06
2011	3193	450 (14,09 %)	2 219 (69,50 %)	524 (16,41 %)	41,46
2012	3159	440 (13,93 %)	2 210 (69,96 %)	509 (16,11 %)	40,51
2013	3151	599 (14,09 %)	2 200 (69,82 %)	507 (16,09 %)	41,52
2014	3203	622 (14,49 %)	2 232 (69,68 %)	507 (15,83 %)	41,34
SR 2014		15,31 %	70,73 %	13,96 %	39,87
rozdiel v obci		- 0,82 %	- 1,05 %	+ 1,87 %	+ 1,47

Zdroj: Štatistický úrad SR.

Z údajov je zreteľné, že veková štruktúra bola k roku 2014 mierne nepriaznivá. Väčšina populácie obce je v produktívnom veku, ale jej pomer je nižší (- 1,05 %), než je celoslovenský priemer a v posledných rokoch má mierne klesajúcu tendenciu. Aj počet obyvateľov v predproduktívnom veku bol nižší ako je celoslovenský priemer. Oproti tomu počet obyvateľov v poproduktívnom veku v obci je nad celoslovenským priemerom. Celkový podiel obyvateľstva mimo produktívny vek tvorilo 30,32 % obyvateľov. Nepriaznivý pomer medzi deťmi a seniormi sa od roku 2013 zmenil v prospech detí. Vzhľadom na to, že počet detí začal prevyšovať počet seniorov, ak sa trend nezmení, index starnutia sa v priebehu nasledujúcich piatich rokov môže zlepšiť. V porovnaní s migračným saldom môžeme vidieť, že pozitívna migrácia obyvateľov doteraz nestačila na zlepšenie indexu starnutia. Je možné však očakávať nárast počtu nových rodín z dôvodu imigrácie, čo môže stabilizovať prirodzený prírastok

Keďže je tento vývoj v obci veľmi kolísavý a je ovplyvňovaný celým radom faktorov, je potrebné ho priebežne sledovať a každoročne prehodnocovať.

Na základe celkových demografických prognóz pre Slovenskú republiku je možné predpokladať, že nepôjde len o postupný nárast priemerného veku obyvateľov, ale aj o ďalšie zvýšenie počtu najstarších seniorov s vekom nad 80 rokov, pričom práve táto skupina je s potrebou najvyššej sociálnej a zdravotnej starostlivosti.

V najbližších piatich rokoch sa neočakáva nárazový nárast počtu starších ľudí a súčasný pokles ekonomicky aktívneho obyvateľstva z dôvodu odchodu populačne silných ročníkov do dôchodku.

Demografický vývoj obce nie je možné oddeliť od celkového demografického vývoja regiónu. Podrobná analýza sociologických dát a demografická prognóza Trenčianskeho samosprávneho kraja je obsiahnutá v Koncepcii rozvoja sociálnych služieb Trenčianskeho samosprávneho kraja. Podrobnejšie štatistické údaje sú uvedené v materiáloch Štatistického úradu SR.

2.4 Analýza stavu poskytovaných sociálnych služieb v obci Nitrianske Pravno.

Sociálne služby sa delia podľa rozsahu, foriem a druhu na niekoľko skupín. Podľa rozsahu je možné poskytovať sociálnu službu na *určitý alebo neurčitý čas*.

Sociálna služba sa poskytuje ambulantnou formou, terénnou formou, pobytovou formou alebo inou formou podľa nepriaznivej sociálnej situácie a prostredia, v ktorom sa fyzická osoba zdržiava. *Ambulantná forma* sociálnej služby (ďalej len „ambulantná sociálna služba“) sa poskytuje fyzickej osobe, ktorá dochádza, je sprevádzaná alebo je dopravovaná do miesta poskytovania sociálnej služby. Miestom poskytovania ambulantnej sociálnej služby môže byť aj zariadenie. *Terénna forma* sociálnej služby (ďalej len „terénna sociálna služba“) sa poskytuje fyzickej osobe v jej prirodzenom sociálnom prostredí. Terénnu sociálnu službu možno poskytovať aj prostredníctvom terénnych programov, ktorých cieľom je predchádzať sociálnemu vylúčeniu fyzickej osoby, rodiny a komunity, ktoré sú v nepriaznivej sociálnej situácii. Terénne programy sa vykonávajú odbornými činnosťami alebo ďalšími činnosťami podľa zákona o sociálnych službách.

Pobytová forma sociálnej služby v zariadení (ďalej len „pobytová sociálna služba“) sa poskytuje, ak súčasťou sociálnej služby je ubytovanie. Pobytová sociálna služba sa poskytuje

ako celoročná sociálna služba alebo týždenná sociálna služba. Pobytovú sociálnu službu možno maloletému dieťaťu poskytnúť len s písomným súhlasom zákonného zástupcu, osobe pozbavenej spôsobilosti na právne úkony len s písomným súhlasom fyzickej osoby, ktorú súd ustanovil za opatrovníka.

Sociálnu službu možno poskytovať aj inou formou, najmä telefonicky alebo s použitím telekomunikačných technológií, ak je to účelné.

Sociálne služby podľa druhu sú:

a) sociálne služby krízovej intervencie, ktorými sú:

1. Terénna sociálna služba krízovej intervencie
2. Nízkoprahové denné centrum
3. Integračné centrum
4. Komunitné centrum
5. Nocľaháreň,
6. Útulok,
7. Domov na pol ceste,
8. Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu
9. Zariadenie núdzového bývania

b) sociálne služby na podporu rodiny s deťmi, ktorými sú:

1. Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúladovania rodinného života a pracovného života
2. Zariadenia dočasnej starostlivosti o deti
3. Služba včasnej intervencie

c) sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku, ktorými sú:

1. poskytovanie sociálnej služby v zariadení pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek,
2. opatrovateľská služba,
3. prepravná služba,
4. sprievodcovská služba a predčítateľská služba,
5. tlmočnícka služba,
6. sprostredkovanie tlmočnickej služby,
7. sprostredkovanie osobnej asistencie,
8. požičiavanie pomôcok,

d) sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií, ktorými sú:

1. monitorovanie a signalizácia potreby pomoci,
2. krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií,

e) podporné služby, ktorými sú:

1. odľahčovacia služba,
2. pomoc pri výkone opatrovníckych práv a povinností,
3. poskytovanie sociálnej služby v dennom centre,
4. podpora samostatného bývania,
5. poskytovanie sociálnej služby v jedálni,
6. poskytovanie sociálnej služby v pracovni,
7. poskytovanie sociálnej služby v stredisku osobnej hygieny.

Sociálne služby možno účelne a vhodne spájať.

Sociálne služby na území obce sú poskytované verejnými a neverejnými poskytovateľmi sociálnych služieb v zmysle zák. č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách. Poskytovateľom sociálnej služby je za podmienok ustanovených týmto zákonom:

- verejný poskytovateľ sociálnej služby (obec, právnická osoba zriadená obcou alebo založená obcou, právnická osoba zriadená vyšším územným celkom alebo založená vyšším územným celkom) a
- neverejný poskytovateľ sociálnej služby (iná fyzická alebo právnická osoba).

V nasledujúcej časti uvádzame prehľad verejných a neverejných poskytovateľov sociálnych služieb na území obce a pokiaľ nie sú zriadené, uvádzame informáciu o poskytovaných sociálnych službách na území najbližších obcí. Je spracovaný podľa registra poskytovateľov sociálnych služieb Trenčianskeho samosprávneho kraja s aktualizáciou k **31.03.2016**. Prehľad je členený podľa druhov sociálnych služieb a uvádza počet zariadení, charakter prevádzkovateľa, kapacitu a adresu. Zároveň ku každej skupine sociálnych služieb uvádzame **indikatívnu potrebu** na základe orientačného normatívu vybavenosti (Woleková – Mežianová, 2004). Indikatívna potreba sa stanovuje z predpokladaného podielu cieľových skupín na 10 tisíc obyvateľov. Tento predpokladaný podiel vychádza zo štatistických zisťovaní, ktoré boli zovšeobecnené. Je teda stanovená empiricky. Slúži pre základný odhad výskytu cieľových skupín v komunite a upresňuje sa prieskumom. V realite môže byť preto potreba vyššia alebo nižšia, ale v zásade sa pohybuje okolo indikatívnej potreby.

2.4.1 Sociálne služby krízovej intervencie

Služby krízovej intervencie sa poskytujú nasledovnými druhmi sociálnych služieb:

1. Terénna sociálna služba krízovej intervencie
2. Nízkoprahové denné centrum
3. Integrované centrum
4. Komunitné centrum
5. Nocľaháreň,
6. Útulok,
7. Domov na pol ceste,
8. Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu
9. Zariadenie núdzového bývania

Tabuľka 5. Indikatívne údaje o výskyte potreby sociálnych služieb v oblasti.

Cieľová skupina	na 10 000 obyvateľov	Obec (cca 3000 obyvateľov)
bezdomovci	10	3-4
matky s deťmi	4,5	1-2
po výkone trestu	19	5-6
závislí na drogách	12 - 24	4-8

Zdroj: WOLEKOVÁ, H. – MEZIANOVÁ, M.: Minipríručka pre komunitné plánovanie sociálnych služieb. Socia, 2004.

Druh služby	Počet poskytovateľov TSK	Počet poskytovateľov okresu Prievidza
Terénna sociálna služba krízovej intervencie	3	2
Nízkoprahové denné centrum	1	1
Integrované centrum	0	0
Komunitné centrum	9	3
Kapacita TSK		Kapacita okresu Prievidza
Nocľaháreň	171	40
Útulok	246	104
Domov na pol ceste	26	16
Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu	195	25
Zariadenie núdzového bývania	145	53

Celková kapacita sociálnych služieb na zabezpečenie nevyhnutných životných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb bola na území TSK 783 miest, z čoho v okrese Prievidza bolo 238 miest (30,40 %). Obec nemá podiel na týchto službách, pričom jej **indikovaná potreba je až 4 - 8 miest**. Pri zostavovaní SWOT analýzy bol pri tom indikovaný problém bezdomovectva, ktorý sa v posledných rokoch objavil a ktorý je potrebné riešiť, nakoľko do obce prichádzajú aj bezdomovci z okolia a vzniká problém s alkoholom a hygienou na verejnosti.

Na území obce prevádzkuje občianske združenie Provital Resocializačné stredisko Dom života bez drog s kapacitou 29 miest pre mužov a ženy od 18 rokov. Taktiež prevádzkuje domov na pol ceste s kapacitou 10 miest.

Cieľové skupiny, ktorým sú poskytované tieto druhy sociálnych služieb sú charakteristické ich rôznorodosťou a špecifickými potrebami výrazne odlišnými od iných cieľových skupín. Je to spôsobené ich individuálnymi možnosťami, schopnosťou a ochotou (respektíve neochotou) zmeniť svoj sociálny status. Ďalším významným faktorom je kolísavá sezónna potreba poskytovania služieb najmä v nocľahárni a útulku.

Problémy s integráciou rómskej populácie nie sú v obci tak výrazné, ako napr. v regiónoch východného a južného Slovenska, preto tento faktor nebol v KPSS zohľadňovaný.

2.4.2 Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi

Do sociálnych služieb na podporu rodiny s deťmi zaraďujeme:

1. pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života
2. zariadenia dočasnej starostlivosti o deti
3. služba včasnej intervencie

Tabuľka 6. Indikatívne údaje potreby sociálnych služieb v oblasti starostlivosti o deti a rodinu.

Sociálna skupina		na 10 tisíc obyvateľov	Obec (cca 3000 obyvateľov)
Rodiny s deťmi (0-18 rokov) vyžadujúce sociálnu pomoc	potreba vzniká v priebehu roka	80	26
	potrebujú trvalú pozornosť	270	90
Deti ohrozené týraním a zneužívaním	potreba vzniká v priebehu roka	20	6
	potrebujú trvalú pozornosť	340	110

Zdroj: WOLEKOVÁ, H. – MEZIANOVÁ, M.: Minipríručka pre komunitné plánovanie sociálnych služieb. Socia, 2004.

Druh služby	Kapacita TSK	Kapacita okresu Prievidza
Zariadenie dočasnej starostlivosti o deti	0	0
Služba včasnej intervencie	0	0

Celková kapacita - sociálne služby na podporu rodiny s deťmi sa na území TSK **neposkytujú**. Ďalšou potrebou je tu poskytovanie špecializovaného sociálneho poradenstva a sociálnej kurately s ohľadom na indikovanú potrebu trvalej pozornosti voči **obyvateľom v kategórii rodín s deťmi** a indikovanú potrebu trvalej pozornosti voči **deťom potenciálne ohrozeným týraním alebo zneužívaním**.

2.4.3 Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku

Medzi tieto druhy sociálnych služieb zaradíme:

1. poskytovanie sociálnej služby pre osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek:
 - zariadenie podporovaného bývania,
 - zariadenie pre seniorov,
 - zariadenie opatrovateľskej služby,
 - rehabilitačné stredisko,
 - domov sociálnych služieb,
 - špecializované zariadenie,
 - denný stacionár.

2. opatrovateľská služba,
3. prepravná služba,
4. sprievodcovská služba a predčítateľská služba,
5. tlmočnická služba,
6. sprostredkovanie tlmočnickej služby,
7. sprostredkovanie osobnej asistencie a
8. požičiavanie pomôcok.

Tabuľka 7. Indikatívne údaje o výskyte potreby sociálnych služieb pre osoby staršie ako 65 rokov.

Sociálna služba	% z celkového počtu	Obec (cca 3000 obyvateľov)
Zariadenia sociálnych služieb	5 %	150
Opatrovateľská služba	6 %	180
Spolu	11 %	330

Zdroj: WOLEKOVÁ, H. – MEZIANOVÁ, M.: Minipríručka pre komunitné plánovanie sociálnych služieb. Socia, 2004.

Tabuľka 8. Indikatívne údaje o výskyte druhu zdravotného postihnutia.

Druh postihnutia	Počet osôb s daným postihnutím na 10 tisíc obyvateľov	Obec (cca 3000 obyvateľov)
Zrakové postihnutie	57	18
z toho ťažko	16	5
Sluchové postihnutie	95	32
z toho hluchí	14,5	5
Poruchy reči	57	18
Mentálne postihnutie	285	95
Poruchy pohybového ústrojenstva	286	95
Osoby na vozíku	33	11
Diabetici	505	168
z toho na inzulíne	66	22
Duševné ochorenie	95	32
Epilepsia	133	44
Psoriáza	190	83
Chronicky choré deti	524	174

Zdroj: WOLEKOVÁ, H. – MEZIANOVÁ, M.: Minipríručka pre komunitné plánovanie sociálnych služieb. Socia, 2004.

Podľa týchto údajov cca 16 % obyvateľov sa musí vo svojom živote vysporiadať s určitou mierou zdravotného postihnutia, takmer 3 % detí trpia chronickou chorobou. Približne 400 osôb z 10 000 sú poberateľmi invalidného dôchodku a cca 110 osôb poberateľmi čiastočného invalidného dôchodku. Indikovaný počet osôb s poruchami pohybového ústrojenstva je na

úrovni cca 95 obyvateľov, k čomu treba ešte prirátat' indikatívny počet 11 osôb na vozíku. Bezbariérovosť a teda dostupnosť úradov a inštitúcií sa ukazuje ako nutná.

Za pomerne vysoké číslo je možné považovať aj indikatívny počet chronicky chorých detí a ľudí s duševným ochorením, pre rodiny ktorých nie je zatiaľ nastavený systém podporných a odľahčovacích služieb.

Druh služby	Kapacita TSK	Kapacita okresu Prievidza	Podiel okresu Prievidza
Zariadenie podporovaného bývania	56	28	50,00 %
Zariadenie pre seniorov	2 769	868	31,35 %
Zariadenie opatrovateľskej služby	559	42	2,15 %
Rehabilitačné stredisko	15	0	0,00 %
Domov sociálnych služieb	2 211	395	17,87 %
Špecializované zariadenie	768	50	6,51 %
Denný stacionár	71	3	4,23 %

Celková kapacita zariadení na území TSK bola 6 449 lôžok, z toho na území okresu Prievidza bolo 1 356 lôžok (21,03 %). V rámci obce je zariadenie podporovaného bývania s kapacitou 12 miest pre mužov v prevádzke CSS Bôrik, ktoré zároveň prevádzkuje domov sociálnych služieb s kapacitou 150 miest a špecializované zariadenie s kapacitou 50 miest. Zariadenie opatrovateľskej služby s kapacitou 40 miest v prevádzke občianskeho združenia Dobrý pastier (určené pre ženy). Samotná obec nemá podiel na týchto službách.

Druh služby	Počet poskytovateľov TSK	Počet poskytovateľov okresu Prievidza
Opatrovateľská služba	162	44
Prepravná služba	19	5
Sprievodcovská a predčitateľská služba	0	0
Tlmočnická služba	3	0
Sprostredkovanie tlmočnickej služby	0	0
Sprostredkovanie osobnej asistencie	0	0
Požičiavanie pomôcok	11	0

Pri týchto službách sa obvykle kapacita neuvádza, preto je uvedený len počet poskytovateľov. Celkový podiel okresu Prievidza na poskytovateľoch opatrovateľskej služby je 25,13 %.

Obec prevádzkuje opatrovateľskú službu. V roku 2015 obec poskytla opatrovateľskú službu pre 9 občanov. Obec zamestnáva 7 opatrovateľiek.

Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií

Telekomunikačné technológie našli svoje uplatnenie aj v oblasti sociálnych služieb, kde sa prostredníctvom nich poskytuje poradenstvo alebo je privolaná potrebná pomoc. Medzi sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií patrí:

Druh služby	Počet poskytovateľov TSK	Počet poskytovateľov okresu Prievidza
Krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií	1	1
Sprostredkovanie krízovej pomoci	0	0

Obec **neprevádzkuje** službu monitorovania a signalizácie potreby pomoci, ani sa na jej území nenachádza sídlo jej poskytovateľa.

Obec **neprevádzkuje** službu sprostredkovania krízovej pomoci, poskytovanej prostredníctvom telekomunikačných technológií ani sa na jej území nenachádza sídlo jej poskytovateľa.

2.4.4 Podporné služby

Charakter podporných služieb je prierezový a nešpecifikujú sa výhradne na niektorú cieľovú skupinu. Obsahuje rôzne doplnkové služby pre osoby, ktoré sa starajú o ťažko zdravotne postihnutých, pre dôchodcov, osoby so zdravotnými problémami, osoby, ktoré nemajú zabezpečené základné životné potreby a ďalších. Ide o nasledovné služby:

Druh služby	Počet poskytovateľov TSK	Počet poskytovateľov okresu Prievidza
Odlahčovacia sociálna služba	21	5
Pomoc pri výkone opatrovnických práv a povinností	2	0
Denné centrum (Ambulantná forma)	24	3
Podpora samostatného bývania	0	0
Jedáleň	10	2
Práčovňa	0	0
Stredisko osobnej hygieny	1	0
Ostatné registrované služby		
Základné sociálne poradenstvo	22	1
Špecializované sociálne poradenstvo	5	0
Sociálna rehabilitácia	1	0

Obec neprevádzkuje žiadnu z vyššie uvedených služieb a niektoré sa neposkytujú ani na celom území TSK.

Sumárne je možné povedať, okres Prievidza a obec Nitrianske Pravno má len menší podiel na zabezpečovaní sociálnych služieb na svojom území z celkovej kapacity TSK.

Celkový popis lokalizovaných služieb na území obce:

Centrum sociálnych služieb Bôrik	Trenčiansky samosprávny kraj	Domov sociálnych služieb	150 miest
		Špecializované zariadenie	50 miest
		Podporované bývanie	12 miest
Dobry pastier	občianske združenie	Zariadenie opatrovateľskej služby	40 miest
Provital n.o.	nezisková organizácia	Domov na pol ceste	10 miest
		Resocializační stredisko pre drogovu závislých	29 miest
Obec	obec	Opatrovateľská služba	Podľa potreby
		Posudková činnosť	15

Kapacita tejto infraštruktúry nezodpovedá indikovanej potrebe podľa počtu obyvateľov.

V priebehu roka 2015 bolo na obecnom úrade spracovaných 15 posudkov.

2.5 SWOT analýza vybraných oblastí.

SWOT analýza je vyhodnotenie silných a slabých stránok ako vnútorných faktorov, ktoré ovplyvňujú rozvoj a poskytovanie sociálnych služieb vo vzťahu k príležitostiam a ohrozeniam, ktoré je možné chápať ako vonkajšie faktory vplyvu.

Výroky sú zoradené podľa stupňa dôležitosti pri silných a slabých stránkach, podľa stupňa atraktivity pri príležitostiach a podľa miery rizika pri ohrozeniach. Je preto možné ich považovať za hierarchicky členené. Číslo uvedené pri každom výroku udáva miesto v poradí, na ktorom sa ocitol pri hodnotení. Ak vidieť z nižšie uvedeného textu, niektoré výroky boli v hodnotení rovnocenné.

A. SWOT pre obec Nitrianske Pravno

	SILNÉ STRÁNKY (S – Strengths)		SLABÉ STRÁNKY (W-Weaknesses)
1	Prítomnosť opatrovateľskej služby zriadenej obcou	1	Chýbajúce mimoškolské aktivity detí a mládeže
2	Možnosť stravovania sa seniorov v obci	2	Chýbajúca osвета k dobrovoľníctvu
3	Aktívny klub dôchodcov	3	Chýbajúce mládežnícke organizácie
5	Aktívny zväz žien	4	Chýbajúce centrum voľného času pre deti a najmä mládež
6	Prítomnosť Provital o. z. – poskytovanie sociálnych služieb a prevenčných programov	5	Nie sú zatiaľ identifikované priestory, v ktorých by sa mohla mládež voľne stretávať – Centrum voľného času
7	Prítomnosť CSS (Zriadené TSK)		
8	Prítomnosť zariadenia špecializovaného pre bezdomovcov a ZOS pre bezdomovcov (pre ženy)		
9	Detská Hernička – centrum pre matky s deťmi, ktoré ešte nechodia do MŠ		
10	Dobrá spolupráca s ÚPSVaR v aktívnej politike zamestnanosti		
11	Využívaná dobrovoľnícka služba v zmysle zákona o službách zamestnanosti		
12	Obec udržiava kultúrne a tradičné slávnosti a podujatia		

	Príležitosti (O – Opportunities)		Ohrozenia (T-Threats)
1	Možnosť prevenčných prednášok pre deti a mládež v ZŠ	1	Problém bezdomovectva v obci, ktorý sa objavil a ktorý je nutné riešiť. Sťahujú sa aj z okolia, vytvára sa problém s alkoholom a hygienou na verejnosti
2	Potreba po poradenstve pre deti a mládež	2	Ohrozenie niektorých rodín veľmi nízkym štandardom bývania, hygieny. Ohrozená výchova a vzdelávanie
3	Schválený RIUS na TSK (zásobník projektov) + KRSS TSK	3	Narastá počet detí s poruchami správania
4	Príprava VZN k doplatku seniorom na stravu		
5	Seniori majú záujem o stravovanie		

6	Nové projektové obdobie v aktívnej politike zamestnanosti a možnosť zamestnať znevýhodnené skupiny		
7	Možnosť spolupracovať s Spokojnosť o. z. z Prievidze k problému niektorých rodín		

3 Návrhová časť

Návrhová časť tvorí záver komunitného plánu sociálnych služieb. Obsahuje ciele a priority KPSS a samotný plán realizácie so spôsobom vyhodnocovania.

3.1 Určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb v územnom obvode miestnej časti.

Komunitný plán sociálnych služieb pri formulovaní svojich cieľov a priorít vychádza z nasledovných zásad a prístupov:

- Posilňovanie nezávislého života osôb so zdravotným postihnutím (ZP) mimo inštitucionálnych zariadení sociálnych služieb rozvíjaním doplnkových služieb orientovaných na rodiny a domácnosť s osobou ZP.
- Uprednostňovanie terénnych a ambulantných sociálnych služieb pred pobytovými a uprednostňovanie krátkodobých pobytových služieb pred celoročnými.
- Zameranie sociálnych služieb na individuálne potreby klienta a jeho participáciu, ktorá má prednosť pred výkonmi a rutinou personálu v sociálnych službách.
- Podpora komunitného a alternatívneho spôsobu riešenia potreby po sociálnej práci a zabezpečovanie dostupnosti takýchto riešení.
- V prípade, že osoba, ktorá sa ocitne v nepriaznivej sociálnej situácii už bude odkázaná na nepretržitú sociálnu starostlivosť, umožní sa jej pobyt v zariadení sociálnych služieb, ktorý je priamo v obci, alebo v čo najbližšom okolí rodinného prostredia.

Na základe výstupov analytickej časti ktoré sú uvedené vyššie, sme sa rozhodli zamerať na nasledovné cieľové skupiny.

1. Seniori
2. Rodiny s dieťaťom a osamelí rodičia s dieťaťom
3. Občania so zdravotným postihnutím
4. Občania odkázaní na osobitnú pomoc
5. Rómska komunita

Sociálne služby, ktoré budú plánované obcou budú zamerané na:

- prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,
- zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti,
- zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny,
- prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny.

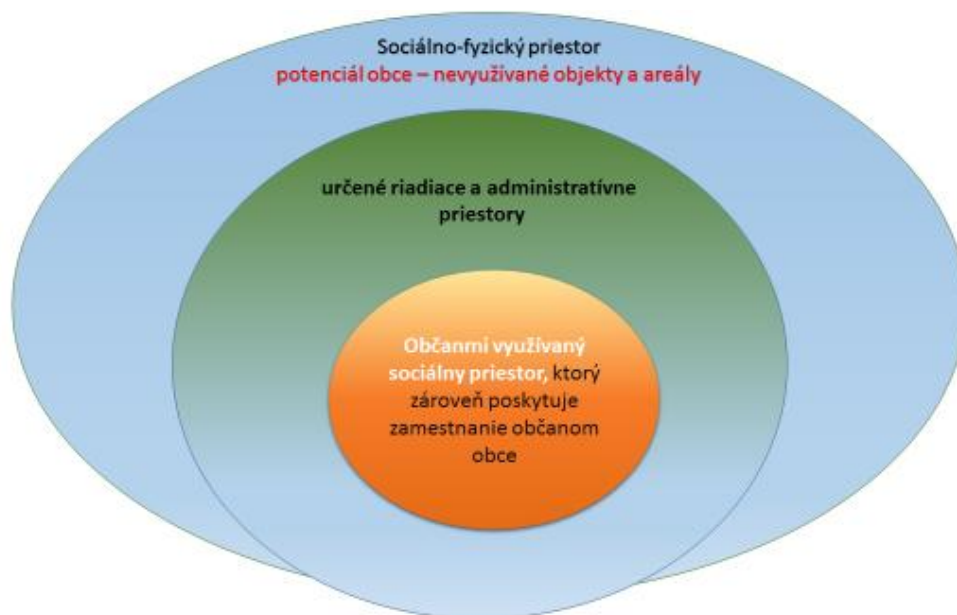
Plánované služby budú pomáhať občanom, ktorí:

- nemajú zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb,
- dostali sa do sociálne nepriaznivej situácie pre svoje životné návyky, spôsob života, závislosť od návykových látok alebo návykových škodlivých činností,
- dôvodu zdravotného postihnutia, alebo nepriaznivého zdravotného stavu,
- dovŕšili vek potrebný na nárok na starobný dôchodok podľa osobitného predpisu.
- ktorí potrebujú opatrovať fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím,
- sú ohrození správaním iných fyzických osôb alebo, sa stali obeťou správania iných fyzických osôb,

Komunitný plán sociálnych služieb obce Nitrianske Pravno preto formuluje svoj celkový strategický cieľ takto:

„V spolupráci s angažovanými občanmi obce Nitrianske Pravno a v spolupráci s odborníkmi v oblasti sociálnych služieb vytvárať a zvyšovať sociálny priestor, ktorý zároveň poskytne zamestnanie občanom obce a ktorý sa bude orientovať na aktuálne potreby občanov v nepriaznivej sociálnej situácii. Sociálne služby budú realizované v otvorenej komunite obce, ktorá im umožní čo najvyššiu mieru sebastačnosti, sebarealizácie a participácie na riešení svojich problémov pri súčasnom zachovávaní dôstojnosti a kvality ich života.“

Obrázok 1 Strategický cieľ

Základným ťažiskom pre rozhodovanie k strategickým a operatívnym projektom, ktoré reagujú na potreby občanov obce, bude vybudovanie **otvorenej komunity**, ktorá pomôže zabezpečovať inklúziu najslabších občanov obce a bude zabráňovať vylúčeniu z komunitného života.

Trvalo udržateľný rozvoj vidieckych oblastí je nevyhnutne prepojený s riešením zamestnanosti na vidieku. Pre trend vidieckej zamestnanosti posledných rokov je typický pokles zamestnanosti v primárnom a sekundárnom sektore, podobne ako v celom národnom hospodárstve SR. Naopak, vývoj zamestnanosti v terciárnom sektore naznačuje dynamickejší nárast zamestnanosti vo vidieckych oblastiach oproti vývoju v celej slovenskej ekonomike. Zamestnanosť v terciárnom sektore má teda na vidieku značný rastový potenciál. V oblasti zamestnanosti a sociálnej súdržnosti sú problémovými oblasťami najmä celková miera nezamestnanosti, dlhodobá nezamestnanosť, zamestnávanie starších pracovníkov. Preto rozvoj komunitnej sociálnej práce chceme postaviť na podpore tvorby pracovných miest v sociálnych službách.

Pri rozvoji sociálnych služieb budeme využívať podporu IROP v týchto bodoch:

- zlepšenie využívania ekonomického potenciálu vidieckej oblastí prostredníctvom reštrukturalizácie vidieckej ekonomiky a zavádzania inovácií,
- tvorby pracovných miest a hospodárskeho rastu,

- vzniku nových komunitných služieb,
- zníženie rizika chudoby a sociálneho vylúčenia predovšetkým starších občanov.
- zníženie rizika chudoby a sociálneho vylúčenia marginalizovaných skupín.

Nitrianske Pravno nie je špecificky vidieckou oblasťou, pretože je veľmi blízko pri meste Prievidza. Medzi mestom Prievidza a obcou Nitrianske Pravno existujú demografické, sociálne a hospodárske väzby, ako aj prepojenia infraštruktúr pre prístup k verejným službám. Ide o prepojenia medzi mestským a vidieckym prostredím, ktoré vyplývajú z prepravy tovaru, presunov do práce a z práce, vzdelávacích služieb, zdravotných služieb, vodného a odpadového hospodárstva, hospodárskych transakcií, prístupu k prírodným zdrojom, ako aj z kultúry a rekreačných činností. Projekty, pre ktoré bude tento komunitný plán východiskovým materiálom by mali v nasledujúcom plánovacom období priniesť:

1. zvýšenie kvality života vo vidieckom regióne;
2. rozvoj mestsko-vidieckych vzťahov;
3. rozvoj verejných služieb.

Môžeme to dosiahnuť realizáciou nasledovných aktivít:

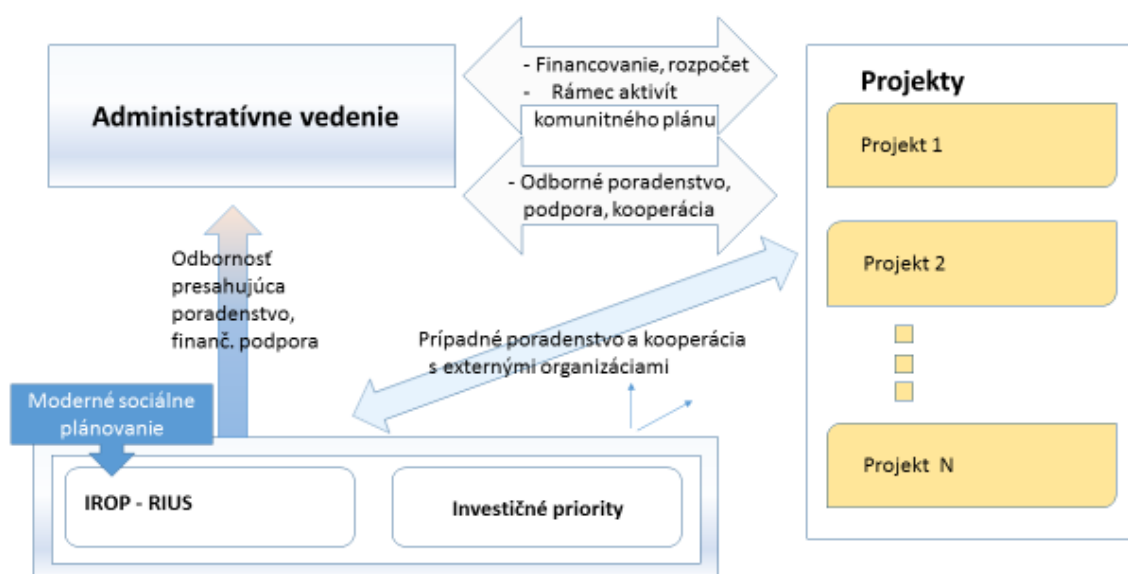
- nákupom vozidla prispôbeného osobám s obmedzenou možnosťou pohybu a orientácie v rámci plánovanej prepravnej služby.
- zriaďovaním nových alebo rekonštrukciou a modernizáciou existujúceho zariadenia (Zariadenie opatrovateľskej služby) pre poskytovanie sociálnych služieb vrátane materiálno-technického vybavenia,
- zvyšovaním kvality a kapacity nových komunitných sociálnych služieb,
- investíciou do rozvoja terénnych a ambulantných sociálnych služieb,
- vybudovaním komunitného centra,
- zvýšením kvality a dostupnosti infraštruktúry pre vzdelávanie, celoživotné a neformálne vzdelávanie pre všetky vekové kategórie občanov,
- rozvojom a vytváraním priestorov pre inovatívnu kultúrnu produkciu a rozvoj služieb so zreteľom na miestne a regionálne kultúrne a prírodné dedičstvo a tradície,
- vybudovaním informačného centra, realizáciou informačných kampaní, vzdelávacích a osvetových aktivít s prepojením na služby vidieckeho cestovného ruchu smerom na mesto Prievidza.

Pre zabezpečenie celkového strategického cieľa sme sa rozhodli pracovať s **nevyužívanými objektmi a areálmi** obce (tzv. brownfield). Termín „brownfield“ slúži na označenie nehnuteľnosti (pozemok, alebo objekt), ktorá sa nachádza na zastavanom území a nie je efektívne využívaná, respektíve je zanedbaná. Ide o nehnuteľnosť, ktorú nie je možné efektívne využívať bez procesu jej regenerácie.

V obci máme k dispozícii budovy, ktoré budeme prioritne využívať v rámci budovania sociálneho priestoru pre občanov obce.

Ďalším strategickým krokom bude vybudovanie profesionálneho tímu pracovníkov angažovaných pre plnenie komunitného plánu sociálnych služieb obce, ako aj budovanie dobrovoľníckej základne, ktorú budú tvoriť študenti stredných a vysokých škôl sociálnej práce, seniori, mamičky na materskej dovolenke, a nezamestnaní obce. Tento krok si bude vyžadovať silné administratívne vedenie, ktoré bude riadiť interných pracovníkov obce, ako aj externých poradcov, ktorí budú vypracovávať a realizovať krátkodobé, strednodobé, ale aj strategické projekty.

Obrázok 2 Administratívne vedenie komunitného plánu sociálnych služieb

A. Cieľ a priority vo vzťahu k obci

CIEĽ			
Zabezpečiť pre občana kvalifikovaný servis v oblasti sociálnych služieb a vytvoriť podmienky pre účinnú spoluprácu			
Priorita		Opatrenie	
A.1	Zabezpečenie kvalifikovaného rozhodovania a posudzovania sociálnej situácie v obci.	A.1.1	Vytvorenie a udržiavanie zodpovedajúcej informačnej databázy na Obecnom úrade.
		A.1.2	Zabezpečovanie ďalšieho vzdelávania pracovníkov OcÚ v sociálnej oblasti.
A.2	Rozvoj komunitných aktivít.	A.2.1	Vybudovanie komunitného centra. (PHSR)
		A.2.2	Realizácia komunitnej práce. (PHSR)
		A.2.3	Rozvoj spolupráce s angažovanými občanmi obce.
		A.2.4	Podpora konkrétnych foriem angažovanosti občanov.
		A.2.5	Rozvoj osvetu a vzdelávania angažovaných občanov.
A.3	Zabezpečenie včasnej reakcie na dopyt po sociálnych službách.	A.3.1	Vytvoriť systém vyhľadávania občanov odkázaných na jednotlivé typy sociálnych služieb.
		A.3.2	Posilniť personálnu vybavenosť obce so zameraním na terénnu prácu.
		A.3.3	Podpora zariadenia alebo zriadenie najviac dopytovaných služieb.
A.4	Podporiť schopnosť rodiny v riešení sociálnej núdze svojich členov.	A.4.1	Posilniť spoluprácu s rodinou, v ktorej je člen odkázaný na niektorý druh sociálnej služby.
		A.4.2	Vypracovať formy, metódy a postupy sociálnej práce s takouto rodinou a aplikovať ich.
A.5	Vytváranie partnerstiev v poskytovaní sociálnych služieb v okolí.	A.5.1	Rozvoj partnerstiev medzi neformálnymi skupinami.
		A.5.2	Rozvoj partnerstiev medzi formalizovanými poskytovateľmi sociálnych služieb.
		A.5.3	Rozvoj partnerstiev na báze podnikovej filantropie.
A.6	Zabezpečenie kvalitnej a včasnej informovanosti občanov o sociálnych službách.	A.6.1	Pravidelné a aktuálne informovanie občanov a zabezpečenie spätnej väzby.

B. Cieľ a priority vo vzťahu k seniorom

CIEĽ			
Zabezpečiť dôstojný a bezpečný život seniorov s čo najvyššou mierou ich nezávislosti a ďalšieho spoločenského života			
Priorita		Opatrenie	
B.1	Zvýšenie dostupnosti nedostatkových služieb.	B.1.1	Zabezpečenie doplnkových služieb podporujúcich sebestačnosť seniora.
		B.1.2	Vybudovať otvorené Zariadenie pre seniorov s inovatívnymi prvkami opatrovateľskej a ošetrovateľskej starostlivosti na základe ich špecifických potrieb a prepojiť ho so Zariadením opatrovateľskej služby a domácou opatrovateľskou službou.
B.2	Udržanie a skvalitnenie existujúcich služieb pre seniorov.	B.2.1	Rozvíjanie a skvalitňovanie opatrovateľskej služby obce pre seniorov.
		B.2.2	Podpora činnosti Klubu dôchodcov a jeho prepojenie s formálnymi aktivitami obce zameranými na starostlivosť o seniorov s využitím ich dobrovoľníckej angažovanosti.
		B.2.3	Podpora neformálnych aktivít prispievajúcich k spoločenskému kontaktu a sebestačnosti. (spolupráca s odborníkmi geriatrickej a gerontopsychiatrickej, realizácia odborných prednášok pre seniorov, zapájanie ich do kultúrnych aktivít v rámci aktívneho starnutia).
B.3	Zvýšenie ochrany a prevencie seniorov pred rizikami osamelosti a fragmentácie rodiny.	B.3.1	Rozvíjanie vyhľadávacej a preventívnej činnosti obce.
		B.3.2	Podpora angažovaných občanov v záujme o svoje okolie.

C. Cieľ a priority vo vzťahu k rodinám s deťmi a mládežou

CIEĽ			
Zabezpečiť priaznivé životné podmienky pre rodiny s deťmi			
Priorita		Opatrenie	
C.1	Podpora rodín s deťmi od 0-6 rokov.	C.1.1	Poskytnutie dostatočnej kapacity materskej školy.
C.2	Rozvoj prevencie.	C.2.1	Podpora a rozvoj centra pre rodinu, deti a mládež a ďalších komunitných aktivít.
		C.2.2	Podpora záujmových aktivít pre deti a mládež.
		C.2.3	Zvyšovanie spoločenského ocenenia a citlivosti voči rodičovstvu a mladým rodičom.

D. Cieľ a priority vo vzťahu k občanom so zdravotným postihnutím.

CIEĽ			
Zabezpečiť dôstojný a bezpečný život občanov so zdravotným postihnutím s čo najvyššou mierou ich nezávislosti a spoločenského uplatnenia			
Priorita		Opatrenie	
D.1	Zvýšiť dostupnosť niektorých druhov služieb pre osoby so zdravotným postihnutím, ktoré zvyšujú ich sebestačnosť.	D.1.1	Zabezpečiť adekvátnu ponuku sociálnych služieb podporujúcich mobilitu, aktivačno-rehabilitačného charakteru a poradenských služieb.
D.2	Zvýšenie dostupnosti vhodného bývania pre osoby so zdravotným postihnutím a ich ďalšieho uplatnenia.	D.2.1	Podporovať neformálne svojpomocné skupiny.

E. Cieľ a priority vo vzťahu k občanom odkázaným na osobitnú pomoc.

CIEĽ			
Prevenca a predchádzanie sociálneho vylúčenia a pomoc a podpora pri riešení krízových životných situácií			
Priorita		Opatrenie	
E.1	Pomoc ľuďom ohrozeným sociálnou vylúčenosťou.	E.1.1	Zabezpečenie terénneho pracovníka pre cieľovú skupinu a poskytovanie sociálneho poradenstva.
		E.1.2	Vytvorenie systému mapovania občanov odkázaných na osobitnú pomoc.
		E.1.3	Vytvorenie spolupráce so subjektmi poskytujúcimi sociálne služby na uspokojovanie základných životných potrieb.
		E.1.4	Zriaďiť útulok (RIUS).
E.2	Zlepšovanie prevencie pred rizikami sociálnej vylúčenosti.	E.2.1	Vhodná informovanosť obyvateľov o problematike občanov odkázaných na osobitnú pomoc.
		E.2.2	Zvyšovanie citlivosti obyvateľov na problémy občanov odkázaných na osobitnú pomoc.
		E.2.3	Zapájanie neformálnych komunít do alternatívnych foriem pomoci.

3.2 Plán realizácie.

A. Aktivity vo vzťahu k obci

Opatrenie		Aktivita		Termín	Zdroje
A.1.1	Vytvorenie a udržiavanie zodpovedajúcej informačnej databázy na Obecnom úrade.	A.1.1.1	Vyškolenie pracovníkov poverených zostavením a udržiavaním databázy (práca s dátovými súbormi, základy štatistiky a demografie)	2016	Vlastné
		A.1.1.2	Vytvorenie a priebežná aktualizácia informačnej mapy o poskytovaných sociálnych službách na území obce.	2016	Vlastné
		A.1.1.3	Vytvorenie systému zberu a vyhodnocovania potrieb občanov a cieľových skupín v sociálnych službách.	2017	Vlastné
		A.1.1.4	Vytvorenie systému zberu a vyhodnocovania demografických údajov v obci	2017	Vlastné
		A.1.1.5	Vyhodnotenie nehnuteľností obce pre dispozíciu na rozvoj sociálnych služieb a podporu práce s komunitou.	2017	Vlastné
A.1.2	Zabezpečovanie ďalšieho vzdelávania pracovníkov OcÚ v sociálnej oblasti.	A.1.2.1	Vyhodnotenie potrieb ďalšieho vzdelávania pracovníkov v sociálnej oblasti vo vzťahu k úlohám KPSS	2016	Vlastné
		A.1.2.2	Zabezpečiť kontinuálne vzdelávanie na základe potrieb a vyhodnocovanie účinnosti vzdelávania.	od 2017	Vlastné

Opatrenie		Aktivita		Termín	Zdroje
A.2.1	Vybudovanie komunitného centra. (PHSR)	A.2.1.1	Vytipovanie vhodnej nehnuteľnosti.	2017	
		A.2.1.2	Príprava projektovej dokumentácie.		
		A.2.1.3	Realizácia projektu a spustenie centra.		
A.2.2	Realizácia komunitnej práce. (PHSR)	A.2.2.1	Výber a zaškolenie pracovníkov.		
		A.2.2.2	Spustenie komunitnej práce.		
A.2.3	Rozvoj spolupráce s angažovanými občanmi obce.	A.2.3.1	Zapojenie občanov do dobrovoľníckych aktivít.	2016	Komb.
		A.2.3.2	Zapojenie angažovaných občanov do systému vyhľadávania občanov odkázaných na jednotlivé typy sociálnych služieb.	2017	Komb.
		A.2.3.3	Zapojenie do neformálnych aktivít v prospech cieľových skupín.	2017	Komb.
A.2.4	Podpora konkrétnych foriem angažovanosti občanov.	A.2.4.1	Identifikácia možností podpory morálnej, informačnej, poradenskej, priestorovej a finančnej.	2016	Vlastné
		A.2.4.2	Vytvoriť sťažové pracovisko pre študentov sociálnej práce.	2017	Komb.
A.2.5	Rozvoj osvetu a vzdelávania angažovaných občanov.	A.2.5.1	Vyhodnotenie záujmu a potrieb v neformálnom vzdelávaní vo vzťahu ku kvalite ich života a dobrovoľníckym aktivitám.	2017	Vlastné

		A.2.5.2	Vypracovanie spoločného návrhu v neformálnom vzdelávaní, jeho foriem a zabezpečenia.	2017	Komb.
--	--	---------	--	------	-------

Opatrenie		Aktivita		Termín	Zdroje
A.3.1	Vytvoriť systém vyhľadávania občanov odkázaných na jednotlivé typy sociálnych služieb.	A.3.1.1	Vyhodnotiť predpokladané množstvo a lokalizáciu cieľových skupín vo vzťahu k rizikám ich stavu.		Vlastné
		A.3.1.2	Vytvoriť plán optimálneho systému vyhľadávania s identifikáciou zdrojov.		Vlastné
		A.3.1.2	Spustiť systém vyhľadávania.		Vlastné
A.3.2	Posilniť personálnu vybavenosť Obecného úradu so zameraním na terénnu prácu.	A.3.2.1	Vyhodnotiť potreby a rozsah terénnej práce s ohľadom na cieľové skupiny a ich dopyt.		Vlastné
		A.3.2.2	Upraviť personálnu štruktúru vo vzťahu k indikovaným potrebám.		Vlastné
A.3.3	Podpora zriadenia alebo zriadenie najviac dopytovaných služieb.	A.3.3.1	Prehodnotenie dopytu po niektorých typoch služieb.	2017	Vlastné
		A.3.3.2	Vyhodnotenie infraštruktúry obce, dostupných zdrojov a možných poskytovateľov.	2017	Vlastné
		A.3.3.3	Podporiť zriadenie alebo zriadiť jednotlivé typy služieb s ohľadom na aktivity pri jednotlivých cieľových skupinách.	2017-2020	Komb.

Opatrenie		Aktivita		Termín	Zdroje
A.4.1	Posilniť spoluprácu s rodinou, v ktorej je člen odkázaný na niektorý druh sociálnej služby.	A.4.1.1	Identifikácia rodín, v ktorej je člen odkázaný na niektorý druh sociálnej služby.	2017	Vlastné
		A.4.1.2	Udržiavanie komunikácie s rodinou.	Trvalo	Vlastné
		A.4.1.2	Poskytovanie sociálneho poradenstva.	Trvalo	Vlastné
A.4.2	Vypracovať formy, metódy a postupy sociálnej práce s takouto rodinou a aplikovať ich.	A.4.2.1	Vypracovať formy, metódy a postupy sociálnej práce.	2017	Vlastné
		A.4.2.2	Priebežná aplikácia foriem, metód a postupov sociálnej práce podľa aktuálne dostupných zdrojov.	2018	Komb.

Opatrenie		Aktivita		Termín	Zdroje
A.5.1	Rozvoj partnerstiev medzi neformálnymi skupinami.	A.5.1.1	Identifikovanie možných partnerstiev a podmienok v nadväznosti na A.1.1	2017	Vlastné
		A.5.1.2	Pozvanie do spolupráce a podpora partnerstiev.	2017	Vlastné
A.5.2	Rozvoj partnerstiev medzi formalizovanými poskytovateľmi sociálnych služieb	A.5.2.1	Identifikovanie možných partnerstiev a podmienok v nadväznosti na A.1.1	2017	Vlastné
		A.5.2.2	Pozvanie do spolupráce a formalizovanie vzťahov.	2017	Vlastné
A.5.3	Rozvoj partnerstiev na báze podnikovej filantropie.	A.5.3.1	Identifikovanie možných podnikateľov pre dlhodobejšiu spoluprácu na báze podnikovej filantropie.	2018	Komb.
		A.5.3.2	Vytvorenie a udržiavanie vzťahov na podporu sociálnych služieb a prácu neformálnych skupín.	2018	Komb.

Opatrenie		Aktivita		Termín	Zdroje
A.6.1	Pravidelné a aktuálne informovanie občanov a zabezpečenie spätnej väzby.	A.6.1.1	Zaistenie dostupnosti všetkých médií na území obce a okresného mesta a spustenie informačných tokov.	2016	Vlastné
		A.6.1.2	Zabezpečenie systému priebežnej spätnej väzby od obyvateľov obce.	od 2017	Komb.

B. Aktivity vo vzťahu k seniorom

Opatrenie		Aktivita		Termín	Zdroje
B.1.1	Zabezpečenie doplnkových služieb podporujúcich sebestačnosť seniora.	B.1.1.1	Zriadenie alebo podpora zriadenia alebo prevádzkovania prepravnej služby.	2017	Komb.
		B.1.1.2	Zriadenie alebo podpora zriadenia alebo prevádzkovania zapožičiavania kompenzačných a zdravotníckych pomôcok.	2017	Komb.
B.1.2	Vybudovať otvorené Zariadenie pre seniorov.	B.1.2.1	Vytipovanie vhodnej nehnuteľnosti.		
		B.1.2.2	Príprava projektovej dokumentácie.		
		B.1.2.3	Realizácia projektu a spustenie ZPS.		

Opatrenie		Aktivita		Termín	Zdroje
B.2.1	Rozvíjanie a skvalitňovanie opatrovateľskej služby obce pre seniorov.	B.2.1.1	Aktivita? – Doplniť návrh za obec		
		B.2.1.2			
		B.2.1.3			
B.2.2	Podpora činnosti Klubu dôchodcov a jeho prepojenie s formálnymi aktivitami obce.	B.2.2.1	Aktivita? – Doplniť návrh za obec		
		B.2.2.2			
		B.2.2.3			
B.2.3	Podpora neformálnych aktivít prispievajúcich k spoločenskému kontaktu a sebestačnosti.	B.2.3.1	Poskytovanie priestoru pre neformálne aktivity seniorov.		
		B.2.3.2	Zvyšovanie záujmu seniorov o dianie okolo seba a vyhľadávanie príležitostí spoločenského vyžitia.		
		B.2.3.3	Podpora dobrovoľníckych aktivít seniorov zameraných do svojej komunity, ale aj smerom k okoliu.		

Opatrenie		Aktivita		Termín	Zdroje
B.3.1	Rozvíjanie vyhľadávacej a preventívnej činnosti obce.	B.3.1.1	Vyčlenenie kompetentného personálu.	2017	Vlastné
		B.3.1.2	Spracovanie postupov vyhľadávacej a preventívnej činnosti, vrátane možnosti zapojenia dobrovoľníkov z radov seniorov.	2017	Vlastné
		B.3.1.3	Spustenie vyhľadávacej a preventívnej činnosti.	2018	Vlastné
B.3.2	Podpora angažovaných občanov v záujme o svoje okolie.	B.3.2.1	Vytvorenie spolupráce s neformálnymi skupinami s cieľom zapojiť ich do preventívnej a vyhľadávacej činnosti.	2017	Komb.
		B.3.2.2	Podpora angažovaných seniorov a ďalších občanov v preventívnej a vyhľadávacej činnosti osvetou a neformálnym vzdelávaním.	2018	Komb.

C. Aktivity vo vzťahu k rodinám s deťmi

Opatrenie		Aktivita		Termín	Zdroje
C.1.1	Poskytnutie dostatočnej kapacity jasli a materskej škôlky.	C.1.1.1	Priebežné vyhodnocovanie demografického vývoja v obci vzťahu ku potrebnej kapacite materskej škôlky.	od 2017	Vlastné
		C.1.1.2	Zhodnocovanie predpokladanej kapacity s predstihom 1 rok.	2017	Vlastné
		C.1.1.3	Zabezpečenie predpokladanej kapacity v dostatočnom predstihu.	Každý rok	Komb.

Opatrenie		Aktivita		Termín	Zdroje
C.2.1	Podpora a rozvoj centra pre rodinu a deti a ďalších komunitných aktivít.	C.2.1.1	Poskytovanie priestorov a podpora vo vybavenosti centra pre rodinu a deti.		Komb.
		C.2.1.2	Podpora aktivít zdrojmi a poskytnutie morálnej a mediálnej podpory pre ich aktivity.	Každý rok	Vlastné
C.2.2	Podpora záujmových aktivít pre deti a mládež.	C.2.2.1	Využívanie vhodných voľných priestorov pre deti a mládež, budovanie a udržiavanie vhodných zón.	od 2017	Komb.
		C.2.2.2	Podpora aktivít zdrojmi a poskytnutie morálnej a mediálnej podpory pre ich aktivity.	od 2017	Komb.
C.2.3	Zvyšovanie spoločenského ocenenia a citlivosti voči rodičovstvu a mladým rodičom.	C.2.3.1	Využívanie spoločenských udalostí obce k osвете, prezentácii a oceneniu role rodičov a mladých matiek.	Každý rok	Vlastné
		C.2.3.2	Poskytovanie mediálneho priestoru pre ich problémy a riešenia.	Priebežne podľa potreby	Vlastné

D. Aktivity vo vzťahu k občanom so zdravotným postihnutím.

Opatrenie		Aktivita		Termín	Zdroje
D.1.1	Zabezpečiť adekvátnu ponuku sociálnych služieb podporujúcich mobilitu, aktivačno-rehabilitačného charakteru a poradenských služieb.	D.1.1.1	Zriadenie alebo podpora zriadenia aktivačno-rehabilitačných služieb.	2018/2019	Komb.
		D.1.1.2	Zriadenie alebo podpora zriadenia alebo prevádzkovania prepravnej služby.	2018/2019	Komb.
		D.1.1.3	Zriadenie alebo podpora zriadenia alebo prevádzkovania zapožičiavania kompenzačných a zdravotníckych pomôcok	2018/2019	Komb.
		D.1.1.4	Podpora poskytovania služieb ADOS.	2018/2019	Komb.
		D.1.1.5	Poskytovanie poradenských služieb.	od 2017	Vlastné

Opatrenie		Aktivita		Termín	Zdroje
D.2.1	Podporovať neformálne svojpomocné skupiny.	D.2.3.1	Vyčleniť vhodné priestory pre ich stretávanie.	2017	Vlastné
		D.2.3.2	Podpora vybavenosti týchto priestorov a aktivít.	2018	Komb.
		D.2.3.3	Poskytnutie mediálneho priestoru.	2017	Vlastné

E. Aktivity vo vzťahu k občanom odkázaným na osobitnú pomoc.

Opatrenie		Aktivita		Termín	Zdroje
E.1.1	Zabezpečenie terénneho pracovníka pre cieľovú skupinu a poskytovanie sociálneho poradenstva.	E.1.1.1	Vyčlenenie a vyškolenie pracovníka pre terénnu prácu.		Vlastné
		E.1.1.2	Poskytovanie sociálneho poradenstva.		Vlastné
		E.1.1.3	Vedenie operatívnej evidencie a vyhodnocovanie potrieb cieľovej skupiny.		Vlastné
E.1.2	Vytvorenie systému mapovania občanov odkázaných na osobitnú pomoc.	E.1.2.1	Vytvorenie systému mapovania.		Vlastné
		E.1.2.2	Uvedenie systému do činnosti a vyhodnocovanie výsledkov.		Vlastné
E.1.3	Vytvorenie spolupráce so subjektmi poskytujúcimi sociálne služby na uspokojovanie základných životných potrieb.	E.1.3.1	Vytvorenie základného modelu spolupracujúcich subjektov na základe výsledkov opatrenia E.1.2		Vlastné
		E.1.3.2	Poskytovanie potrebných informácií o vývoji cieľovej skupiny spolupracujúcim subjektom ako aj o vlastných opatreniach.		Komb.
E.1.4	Zriaďiť útulok (RIUS).	E.1.4.1	Vytipovanie vhodnej nehnuteľnosti.		
		E.1.4.2	Príprava projektovej dokumentácie.		
		E.1.4.3	Realizácia projektu a spustenie ZPS.		

Opatrenie		Aktivita		Termín	Zdroje
E.2.1	Vhodná informovanosť obyvateľov o problematike občanov odkázaných na osobitnú pomoc.	E.2.1.1	Priebežné spracovávanie vhodných informácií.	2017	Vlastné
		E.2.1.2	Medializácia prostredníctvom médií obce.	2017	Vlastné
		E.2.1.3	Osveta v neformálnych skupinách, ktoré spolupracujú s obcou.	2017	Komb.
E.2.2	Zvyšovanie citlivosti obyvateľov na problémy občanov odkázaných na osobitnú pomoc.	E.2.2.1	Vhodná informovanosť o problematike (E.2.1) zameraná na zvyšovanie všímanosti obyvateľov.	2017	Vlastné
		E.2.2.2	Motivácia obyvateľov ku poskytnutiu základnej pomoci alebo k privolaniu pomoci občanom odkázaných na osobitnú pomoc.	2018	Komb.
E.2.3	Zapájanie neformálnych komunít do alternatívnych foriem pomoci.	E.2.3.1	Vytipovanie a príprava neformálnych komunít formou osvedčenia a cielených prednášok.	2017	Komb.
		E.2.3.2	Poskytovanie alternatívnych foriem pomoci zameraných na prevenciu pred rizikami sociálnej exklúzie.	2018	Komb.

3.3 Spôsob vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb.

Komunitný plán sociálnych služieb je rozpracovaný do úrovne aktivít. Úlohou realizačného tímu, ktorý sa bude ďalej komunitným plánom zaoberať, je postupné rozpracovanie aktivít do úloh na jednotlivé roky.

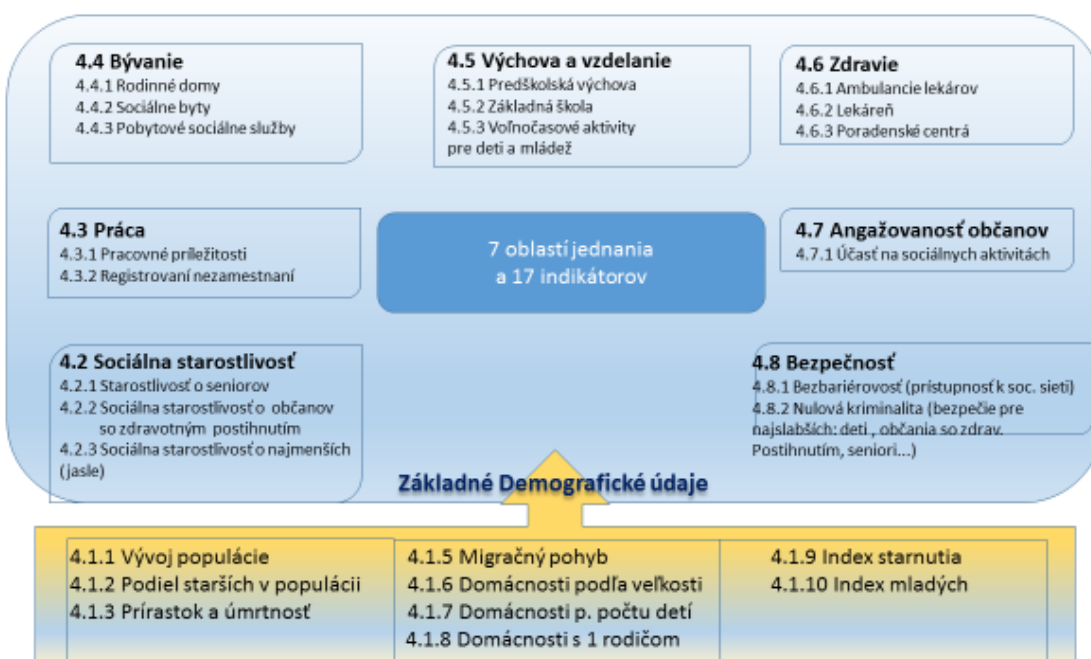
Úlohy na jednotlivé roky sa stávajú súčasťou plánu práce na konkrétny kalendárny rok a ako také sa plánujú v obvyklých plánovacích termínoch Obecného úradu Nitrianske Pravno. Vyhodnotenie plnenia úloh preto zodpovedá vyhodnocovaciemu obdobiu Obecného úradu. Je z neho vystavená osobitná správa, ktorá sa predkladá príslušným orgánom obce na vyjadrenie a ako súčasť celkovej správy o činnosti na schválenie.

Na základe výsledkov plnenia predchádzajúcich úloh plánovaných aktivít sa vypracuje ďalší plán úloh na nasledujúci kalendárny rok.

Pokiaľ sa zmenia podstatné skutočnosti, ktoré majú vplyv na plnenie jednotlivých opatrení, tieto sú realizačným tímom preskúmané a je podaný návrh na zmenu Komunitného plánu sociálnych služieb. Návrh na zmenu môžu podať aj iné zainteresované subjekty pri dodržaní princípov spolupráce na realizácii, validácii a hodnotení výsledkov plnenia komunitného plánu.

Zmenu v komunitnom pláne odsúhlasuje miestne zastupiteľstvo dodatkom na návrh kompetentných pracovníkov Obce, alebo realizačného tímu.

Obrázok 3 Indikátory aktivít komunitného plánovania

3.4 Komunikačná stratégia.

A. Ciele komunikačnej stratégie

Dôležitým rysom procesu prípravy a realizácie KPSS je priebežné poskytovanie relevantných informácií verejnosti. Cieľom komunikačnej stratégie je

1. Zabezpečiť transparentnosť celého procesu.
2. Umožniť angažovaným občanom zapojiť sa do procesu prípravy a následného vyhodnocovania KPSS definovaným spôsobom a to:
 - a) Priamo – účasťou v pracovných orgánoch
 - b) Priamo – možnosťou vyjadriť sa iným spôsobom
 - c) Nepriamo – možnosťou upozorniť na proces iných občanov, ktorí môžu mať záujem o niektorú priamu formu účasti.
3. Získať pozornosť občanov pre proces KPSS aj pri jeho realizácii a následných úpravách v ďalších rokoch.

B. Formy zverejňovania informácií

Zverejňovanie informácií vykonáva obec **Nitrianske Pravno** s využitím foriem, ktoré má k dispozícii:

- Internetová stránka obce, kde vytvorí nový informačný list pre KPSS. Táto bude slúžiť pre zverejňovanie informácií z priebehu procesu prípravy, realizácie a vyhodnocovanie plnenia KPSS. Bude mať teda trvalý charakter. Banner (odkaz) na tento list bude umiestnený na viditeľnom mieste na titulnej stránke obce, respektíve pod časťou „Občan - Sociálne služby a zdravotníctvo“.
- Pravnianske zvesti
- Miestny rozhlas (v prípade potreby).
- Informačné aktivity členov pracovných orgánov a spolupracujúcich subjektov.

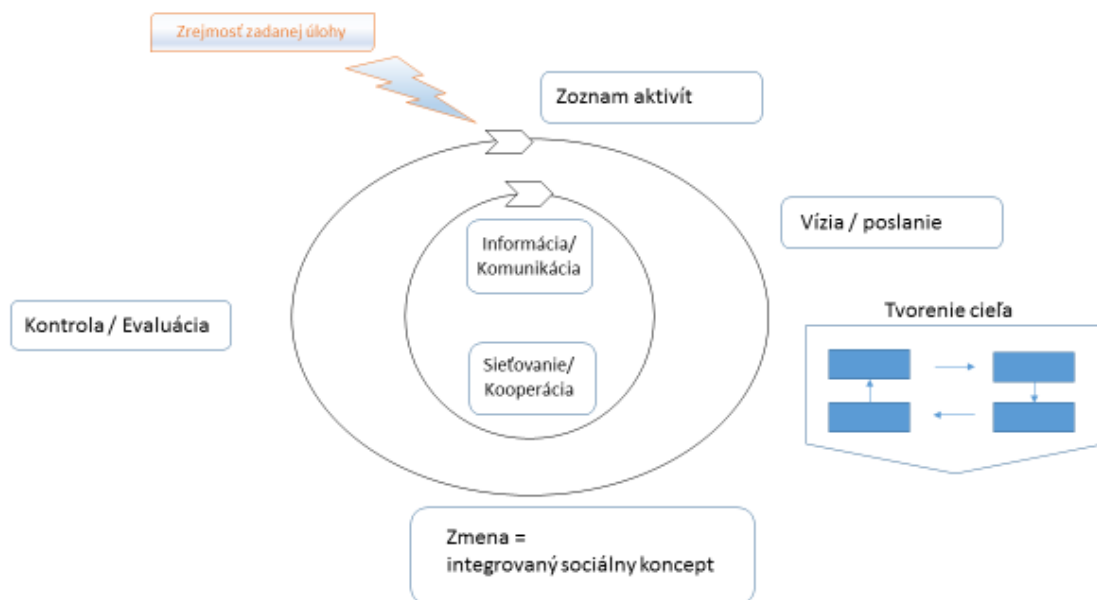
C. Okruh zverejňovaných informácií

Zverejňované budú nasledovné informácie a dokumenty:

1. Samotný dokument Komunitný plán sociálnych služieb.

2. Poučenie o tom, akým spôsobom sa môže občan zapájať do procesu realizácie KPSS a do procesu vyhodnocovania či pripomienkovania KPSS.
3. Plán úloh vyplývajúcich z jednotlivých aktivít na príslušný kalendárny rok.
4. Vyhodnotenie plnenia úloh za predchádzajúci kalendárny rok.
5. Informácie a dokumenty, ktorých uverejňovanie je súčasťou aktivít KPSS.
6. Priebežné informácie o plnení úloh.

Obrázok 4 Plnenie a kontrola úloh

4 Použitá literatúra, dokumenty a normy

1. GRASSEOVÁ, M. et al 2010. *Analýza v rukou manažera*. Brno: Computer Press, 2010. 325 s. ISBN 978-80-251-2621-9.
2. MATOUŠEK, O. 2008. *Slovník sociální práce*. 2. vydanie. Praha: Protál, 2008. 272 s. ISBN 978-80-7367-368-0.
3. MATOUŠEK, O. 2011. *Sociální služby*. Praha: Protál, 2011. 200 s. ISBN 978-02-6200-413.
4. STRIEŽENEC, Š. 1996. *Slovník sociálního pracovníka*. Trnava: AD, 1996. 255 s. ISBN 80-967589-0-X.
5. WOLEKOVÁ, H. – MEZIANOVÁ, M. 2004. *Minipříručka pre komunitné plánovanie sociálnych služieb*. Bratislava: Socia, 2004. 23 s.
6. *Stratégia deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v Slovenskej republike*. 2011. Bratislava: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR.
7. Národný program aktívneho starnutia na roky 2014 – 2020.
8. *Národné priority rozvoja sociálnych služieb*. 2015-2020. Bratislava: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR.
9. *Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja TSK 2013 – 2023*.
10. *Koncepcia rozvoja sociálnych služieb Trnavského samosprávneho kraja*. TSK, 2009.
11. *Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Nitrianske Pravno*.
12. *Štatút Obce Nitrianske Pravno*.
13. Zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení zákona neskorších predpisov.
14. Zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
15. Zákon č. 448/2007 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení zákona č. 317/2009 Z. z.